Birlik

9

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

16. NİSAN. 1979
FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

SOSYAL DEMOKRASİNİN
SAĞ POLİTİKASININ SONUCU:

'ALTILAR' Emperyalizmin ve Tekelcilerin Gerici İsteklerini Dayatıyor

TSİP'İN «DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER» TOPLANTILARI SÜRÜYOR

TURHAL

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin «Demokratik Hak ve Özgürlükler» toplantılarına geçtiğimiz hafta devam edildi. Kalabalık bir halk topluluğunun katıldığı Turhal toplantısını ilçe örgütü adına Muhittin Bik açtı. «Hakim güçlerin, daralan ekonomik olanaklarına ve içinde bulundukları darboğazdan çıkış yolu olarak gördükleri siyasal tercihlerine bakıldığında, emekçilerin demokratik haklarının ciddi tehditler altında olduğu görülmektedir. Siyasal ve demokratik hakları kısıtlayarak kendi yollarını genişleteceğini uman gericiliğin karşısına halkımızın demokratik taleplerini çıkarmamız ve bu mücadeleyi kitlesel tabanına oturtmamız, en âcil demokratik görevimizdir. Partimizin açtığı kampanyanın anlamı da buradan doğmaktadır.» diyerek toplantının amacını vurgulayan Muhittin Bik'ten sonra TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz bir konuşma yaptı.

Hükümetin ekonomik tercihlerinin zorunlu bir sonucu olarak siyasal ve demokratik haklarımıza karşı saldırıların gittikçe yoğunlaştırıldığına dikkati çeken Kaçmaz, bundan umulan amacın, emekçilerin ekonomik mücadelesini sınırlamak ve bu yoldan tekelcilere rahat bir soluk aldırmak olduğunu belirtti. Topyekûn demokrasi güçlerine yönelen bu tehdit ve saldırılar karşısında emekçi sınıfların susmalarının mümkün olmayacağına işaret eden Kaçmaz, daha sonra özetle şunları söyledi :

«Başbakanın evvelki gün yaptığı açıklama ülkemizdeki anti - demokratik gelişmeler açısından bir hayli endişe vericidir. Dar gelirli milyonların iyice belini bükecek olan son zamlardan sonra, halktan yükselecek tepkileri, anlaşılıyor ki, hükümet zorla kemerleri sıktırarak bastırmak niyetindedir. Bunun için de doğrudan işçilere, emekçilere baskı uygulamak, onların eriştikleri örgütlenme ve bilinç seviyelerinde mümkün olmadığından, «bölücülük» gerekçesiyle en doğal insan hak ve özgürlüklerinin üzerine gidilmek istenmektedir. Şimdiye değin egemen güçler tarafından uygulanan baskıcı ve şoven politikanın, ne demokrasi ve özgürlükle ne de Türkiye'nin altında imzası bulunan uluslararası antlaşma ve sözleşmelerle bağdaşmadığı defalarca kanıtlanmıştır. Ve bu yolun çıkar yol olmadığı da anlaşılmıştır. Şimd uzun zamandır işbirlikçilerin faşistlerin ve gericilerin ağızlarından düşürmedikleri «bölücülük» vesile edilerek bir baskı ve terör operasyonuna girişileceği, yani baştan beri izlenen yanlış politikanın bu sefer halka demokrasi ve özgürlük vaadeden sosyal demokrasi tarafından uygulanacağı anlaşılmaktadır. Ekonomik bunalımın üstesinden gelemeyen CHP sonunda emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin dile getirdikleri «otoriter bir yönetim» isteğine boyun eğerek teslim olmuştur. Faşist saldırganlığın önünü almak dururken anti - demokratik uygulamalara hız veren sosyal demokrasi şimdi Doğu Anadolu'da gerçekleştirilecek bir operasyonla anti - demokratik gidişe hız verme yoluna girmiştir. Buradan başlanarak özellikle işçi sınıfının siyasi temsilcilerine, sosyalistlere kadar uzanmak istenmektedir.

Yapılmak istenen açıktır : Zamlardan, hayat pahalılığından ve anti - demokratik gidişten bizar olan tüm çalışan halkı baskı ile susturmak! Böylece kemer sıkma politikasını gerçekleştirmek!

Ancak işçi sınıfımız, emekçi halkımız, demokrasiden yana tüm güçler, böylesi bir gelişmeye boyun eğmeyecekler, her türlü Anayasal yolu kullanıp demokratik hak ve özgürlüklerini savunmayı bileceklerdir.»

TRABZON

TSİP'in Trabzon'da, 7 Nisan 1979 günü yapılan kapalı salon toplantısını İl Başkanı Mehmet Durmuş bir konuşmayla açtı. Açış konuşmasında, içinde bulunduğumuz ekonomik ve politik durumun kısa bir değerlendirmesini yapan Mehmet Durmuş daha sonra TSİP'in birlikçi politikasına değinerek, «demokrasiyi tehdit eden gelişmeler karşısında Partinin, hem birlik politikasına, hem de kendi bağımsız mücadele hattına sahip çıktığını» söyledi ve faşizmden yararı olmayan herkesin anti - faşist saflarda olması gerektiğine dikkati çekti. «Faşist harekete ve onun işbirlikçiliğini yapan her türden gericiliğe karşı demokrasi güçlerinin birliğinin büyük önem taşıdığını» vurgulayan Durmuş, «ekmeğimize ve hürriyetimize karşı girişilen saldırıları, emekçi halk güçlerimizin topyekün mücadelesiyle püskürteceğiz» dedi.

Toplantıda bir konuşma yapan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Ali Kar, Türkiye'deki mücadelenin niteliğinin, boyutlarının ve taraflarının, topyekün dünya barış güçleriyle, gericiliğin mücadelesine denk düştüğünü, emperyalizmin krizini derinliğine yaşamakta olan Türkiye egemen sınıflarının, emekçi haklarına saldırmayı tek çıkar yol olarak gördüklerini söyledi ve TSİP'in başlattığı toplantılar dizisinin bu çerçevede, emekçi halkımızın mücadelesinin somutlanması olduğunu belirtti.

«Kuşkusuz bu kapsamıyla mücadele sadece TSİP'in görevi değildir», diyerek konuşmasını sürdüren Ali Kar, «emekçi sınıf güçleri arasındaki birliğin ve birlikteliğin çekici halkasını da TSİP'in başından beri tesbit edip ısrarla savunduğunu» vurguladı ve sözlerini şöyle bağladı :

«Şartlar demokrasi mücadelesini öne çıkarıyor. Sosyal demokrasinin, her zaman üzerine gittiğimiz basiretsiz politikası ve tekelcilere yaranma endişesi, faşist ve gerici güçlerin saldırılarını azgınlaştırmalarına fırsat vermektedii. Bir türlü faşist saldırı mihraklarının üzerine gitme cesaretini gösteremeyen, kâtil kovalamakla saldırıların üstesinden geleceğini uman, sağa da, sola da mantığını terkedemeyen sosyal demokrasinin bu tutumuna karşı demokratik güçler mücadelesine devam edecektir. Esas çözümün sıkıyönetim olmadığı, gerici ve baskıcı güçlerin üzerine topyekûn emekçi sınıf güçleriyle gidilmesi gerektiği, dört aya yaklaşan sıkıyönetim uygulamalarıyla da anlaşılmış bulunmaktadır. Partimiz bunu savunmaktadır ve bunun gereklerini yerine getirmektedir.»

BULANCAK

8 Nisan 1979 günü yapılan Bulancak toplantısına kalabalık bir davetliler ve partili topluluğu katıldı. İlçe Başkanı Eyüp Şenel yaptığı açış konuşmasında, «Sosyal demokrat hükümetin emekçiler üzerinde uyguladığı ekonomik baskılar «umut» görüntüsünü kısa zamanda ortadan kaldırmıştır,» diyerek özellikle yoksul köylüleri perişan eden taban fiyat politikası üzerinde durdu. «Artan hayat pahalılığı ve yapılan zamların emekçileri çok zor yaşama şartlarına mahkûm ettiğini» dile getiren Eyüp Şenel, «fındık üreticilerinin omuzları üzerine kurulan FİSKO - BİRLİK, siyasal iktidarların elinde, demokratik halk kooperatifçiliğinden, bir ekonomik baskı ve istismar aracına dönüştürülmüştür.» diyerek sözlerini sürdürdü ve «kıyı balıkçılarının durumunun da fındık üreticilerinden farklı olmadığını» belirterek, demokratik halk kooperatifçiliğinin üretici sorunlarını aşmada başlıca mücadele aracı olduğunu vurguladı.

Toplantıda bir konuşma yapan TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ali Kar, «Ülkenin siyasal ve demokratik yaşamına bir yandan faşist saldırıların, öbür yandan sosyal - demokrasinin, gericiliğin işini kolaylaştıran vurdumduymazlığının, ve bir başka yönden de emekçi halk hareketinin demokratik ve siyasal plândaki dağınıklığının getirdiği olumsuzluklar, emekçi hak ve özgürlükleri için mücadeleyi gündemimizin birinci maddesi haline getirmiştir,» diyerek söze başladı ve özetle şunları söyledi :

«Sıkıyönetim emekçi halkımızın temel hak ve özgürlüklerini ciddi biçimde gasbediyor. Böyle bir ortamda sosyalistlere düşen, bütün grupçu tutumlarını bir kenara itmek, âcil demokratik görevler etrafında güçlerini ve etkilerini birleştirmektir. Düne göre bugün çok daha elzem olan bu birlik, genel demokratik hareketin birliğini, işçi hareketinin birliğini, sosyalist hareketin birliğini gözetenler için vazgeçilmez bir önem taşımaktadır.

Partimizin öngörüleri, bilimsel tesbitlerine bağlı olarak sürekli doğrulanıyor. Örneğin : İşçi hareketine musallat olan tasfiyeci girişimleri başından beri mahkûm ettik. Sendikalarda, belli bir siyasi çizgiye karşı yöneltilen dışlama eğilimlerine karşı mücadelemizi sürdürdük. Bir yandan sosyal demokrasinin işçi hareketini kendi güdümüne alma girişimlerine karşı çıkarken, öbür yandan, sosyalizm adına ve grup çıkarları için bu operasyonlara yardımcı olanları teşhir ettik.

Bize düşen, güçlerimizin birliğini her alanda somutlamaktır. Demokratik haklarımızı başarıyla savunmanın ve geliştirmenin başka bir yolu da yoktur.»

Halk ozanı Sadık Gürbüz'ün de katıldığı toplantıda Parti korosu ve folklör ekipleri çeşitli mahalli oyunları oynamış, ve türküler okumuşlardır.

TSİP'in Sinop-Rize-Giresun İl ve Fındıklı İlçe Örgütleri Kuruldu

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin örgütlenme çalışmaları yurt düzeyinde sürüyor. Emekçi halk hareketinin sosyalist siyasal önderliğe kavuşturulmasında önemli bir rolü olan bu çalışmalar, Parti örgütleri ağının yaygınlaşmasıyla da somutlanmaktadır.

Kuruluş çalışmalarının tamamlanması üzerine geçtiğimiz hafta, Sinop, Giresun, Rize il örgütleri ve Giresun Merkez İlçe ve Fındıklı ilçe örgütleri, Merkez Yürütme Kurulu tarafından atanmıştır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Örgütlenme Sekreterliğinden yapılan açıklamada, **«Örgütlenme hazırlıklarının tamamlanması ve gerekli atamaların yapılmasıyla Partimiz Karadeniz Bölgesi'nin tamamında çalışmalarını sürdürecektir. Emekçi halkımızın giderek yükselen ve etkinleşen mücadelesini doğru hedefler etrafında seferber etmek, siyasi hareketimizin başta gelen görevlerindendir. Bu nedenle Partimizin atanan il ve ilçe örgütlerine önemli görevler düşecektir.»** denilmiştir.

Bilindiği gibi Karadeniz Bölgesi, giderek genişleyen işçi kitlesi ve yaygın kır emekçileri bakımından önemli bir bölge niteliğindedir ve emekçi halkımızın demokratik ve siyasal talepleri yönünde örgütlü sosyalist harekete bu bölgede önemli görevler düşmektedir. Atanan TSİP örgütlerinin çalışmaları bu açıdan da büyük bir önem taşımaktadır.

Sosyal Demokrasinin Görevi

MC'nin İşlevini Yerine Getirmek Değildir

Bağımsız Bakanların altısı Hükümet içinde Hükümete muhtıra verdi. Söylediklerinin özü, Hükümetin şimdiye kadar izlediği anti - demokratık politikayı yeterli görmemeleri ve demokrasi düşmanlığına iyice hız verilmesi.

Zaten daha önce de bağımsız bakanların bir bölümünün gidişten memnun olmadıkları söyleniyordu. Gazetelerde bağımsızlardan dördünün ayrı otururlarken çekilen fotoğrafları basılmış ve çeşitli yorumlar yapılmıştı. Daha sonra kulaktan kulağa ulaşan fısıltılarla Başbakanın, sözkonusu Bakanların endişelerini gidermek için «yetkililer» le bir «birifing» tertiplediği, bu birifingde Türkiye'nin «yeraltı haritası» nın çıkartıldığı, bu tamamlandığında «gerekli» operasyonlara girişileceği ve bu arada özellikle «bölücü» lerin ve solcuların üzerine gidileceği, bunun için de sıkıyönetimin 2'şer aydan 2 sefer daha uzatılmasının karar altına alındığı yolunda gayri memnun bağımsızlara teminat verildiği söyleniyordu.

Evvelki hafta sonuna doğru Başbakanın bölücülük konusunda verdiği demeç, bu demeçte kullanılan ifadeler ve takınılan tavır, yeni baskı uygulamaları için girişimlerin yakın olduğu izlenimini veriyordu. Son olarak altı bağımsız bakanın verdiği muhtıra ise ülkemizde demokrasi ve halkın çıkarları üzerine oynanmak istenen oyunların ne denli endişe verici olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

MC şefleri daha ilk günden beri sosyal demokrat ağırlıklı hükümetin düşürülmesi kampanyasını açmışlardır. Çünkü iktidarı yitirmekle zorbalığın iktidar kanalından örgütlenmesi konusundaki avantajlarında önemli bir kayıp olmuştur. Ve ülkenin demokratlaşması imkânları ortaya çıkmıştır. Oysa tekelcilerin ve onların öz be öz temsilcilerinin çıkarları demokraside değil, demokrasiye son verilmesindedir. Özellikle içinde bulunulan ekonomik krizi atlatmak için işçi ücretleri başta olmak üzere tüm çalışanların gelirlerinin kısıtlanmasını yegâne yol olarak göstermektedirler. Toplumun bugün eriştiği siyasî gelişkinlik seviyesinde, çalışanları daha yoksul yaşamaya güzellikle ikna etmek mümkün değildir. Tekelciler için halkı kemer sıktırmaya zorlamanın tek yolu vardır: Sopa. Bunu defalarca ve açık açık ifade etmişlerdir. İşte şimdi «altılar» ın çıkışının altında yatan esas neden, tekelcilerin bu talebidir. Tabii muhtırada kelimesi kelimesine bu yoktur. Orada gene «bölücülük» safsatası altına saklanılmıştır. «Altılar» ın Hükümetten şikâyetleri «bölücülük» ve komünizm konusunda yetersiz kalındığı ve bu «tehlikelerin» önünün alınmadığıdır. Zaten şimdiye değin ne zaman ülkemizde özellikle sosyalistler üzerinde terör estirilmiş, demokrasi tümüyle rafa kaldırılmış, yurtseverler, ilericiler, demokratlar susturulmuş, hepsinde de egemen güçler aynı bahanelere sarılmışlar, aynı oyunu sahneye koymuşlardır. Şimdi de yapılmak istenen budur.

ABD bölgede son olup bitenlerden sonra Türkiye'ye ciddi bir şekilde el atmak istemektedir. İran'da olup bitenler gözünü açmıştır. Hiç ummadığı gelişmeler sonucu asla beklemediği bir şey başına gelmiş ve Ordu Doğu'da en güvendiği kalelerden birisi iskambil kâğıdından şatolar gibi yıkılıp gitmiştir. Şimdi Türkiye'de benzeri —ya da benzeri olmayan— bir sürprizle karşılaşmamak için elini çabuk tutmak, daha baştan ülkeyi zapt-u rapt altına almak istemektedir. Üstelik Sovyetler Birliği'ne yönelik casusluk işlerini daha iyi yürütebilmek için de Türkiye'ye son derece «muhtaç» tır. CIA Başkanı İran'daki casusluk üslerinin kaybedilmesiyle Sovyetlerin geliştirdiği silâhları yakından izlemek imkânını yitirdiklerini açıkça ifade etmiştir. Ve şimdi bu iş için bölgede Türkiye'den daha uygun bir ülke yoktur. Bu nedenle de ülkemizde bir hayli güçlü olan sol potansiyelin günün birinde başına dert açabileceğini hesaplayan ABD emperyalizmi, Türkiye'deki ilerici, devrimci güçlerin tesirsiz bırakılması plânları peşindedir.

İşte bu noktada emperyalizmin plânlarıyla egemen işbirlikçilerin çıkarları üst üste çakışmaktadır. Tekelciler ekonomik bunalımın tüm yükünü dar gelirlilerin sırtına yükleyebilmek için onları ses çıkartamayacak duruma getirmek istemektedirler. Bunun için de halk güçlerinin öcüleri üzerine «bölücülük» vaveylasıyla yüklenmenin hesapları içindedirler. ABD emperyalizmi ise bağımsızlıkçı akımları zayıflatmak için ülkenin bağımsızlığının en kararlı savunucuları olan sosyalistleri tesirsiz bırakmayı plânlamaktadır. Bu durumda tekelci burjuvazi ile yakın ilişkileri bulunan faşizm işbirlikçisi bir partiden gelme «altılar» ın, «muhtıra» yı bütün olup bitenlerden habersiz ve ilişkisiz verdikleri düşünülemez!

Evet, «Altılar» açıkça emperyalistlerin ve onların en koyu işbirlikçilerinin talebini dile getirmektedirler. «Bölücülere» ve sola karşı tedbir alınmasını istemektedirler. 141 - 142 gibi demokrasinin yüz karası kanun maddelerinin —üstelik de Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle bir mahkeme tarafından Anayasa Mahkemesi'ne sevkedilirken ve Parlâmentoda bu kanun maddelerinin kaldırılması için teklif gündemdeyken— kalmasını savunmakta, daha ileri giderek, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasını istemektedirler. Bunların hepsi, bırakın demokrasiyle zerre kadar bağdaşmadığını, CHP'nin ne programıyla ne de önceden söyledikleriyle bir nebze olsun uyuşmaktadır!

Daha hükümeti kurarken en basit demokratik vaad ve görüşlerinden taviz veren sosyal demokrasi, tekelci sermayeye angaje ola ola sonunda bu noktaya gelmiş ve pek güvenilen bağımsız bakanlardan hükümet içi bir muhtıra yemiştir. Demokrasiyi savunup korumanın yolunun sağa kaymaktan değil, sosyalistler başta olmak üzere tüm demokrasi güçleriyle işbirliğinden geçtiğini bunca uyarı ve hayatın verdiği öğretici derslere rağmen görmek istemeyen sosyal demokrasi sonunda böylesi berbat bir durumda karşılaşmıştır. Şayet sosyal demokrasi tutarlı davranıp diğer demokrasi güçleriyle diyalog'ar kurmaya yanaşsaydı, faşist zorbalığa karşı radikal mücadele verip katliamların önünün alınmasında kalıcı başarılar sağlamayı bilseydi, ve en önemlisi, ekonomik ve sosyal açmazlardan çıkma yolunun demokratik hak ve özgürlükleri kısmaktan değil, kitleleri daha fazla hakla donatmaktan geçtiği gerçeğini farketseydi bu noktaya gelinmezdi. Halkın verdiği mücadele sonucu gönderilen MC'ciler ve onların temsil ettiği demokrasi düşmanlığı, sosyal demokrasinin basiretsiz politikası yüzünden adım adım gelişerek, şimdi sosyal demokrasiyi tümüyel teslim alma noktasına gelmiştir. «Altılar» muhtırası MC'cilerin politikasının ve icraatlarının bir devamından, hattâ daha da cüretkârından başka bir şey değildir. Tekelci burjuvazi belki de MC'cilere kolay uygulattıramayacağı bir baskı politikasını, sola ve ilericilere yönelik bir baskı kampanyasını, sosyal demokrasi eliyle tezgâhlamak istemektedir. Oysa MC'lerin yeri başkadır, sosyal demokrasinin toplumsal işlevi başka. Sosyal demokrasi işçilerin, emekçilerin, demokratik hak ve özgürlüklerine susamış ve bunu bugün ondan bekleyen kitlelerin nefretini kazanmak istemiyorsa, bu ters gidişine dur demeyi bilmelidir. «Altılar» muhtırası geri çevrilmeli, getirilen demokrasi düşmanı öneriler kesinlikle reddedilmelidir. Hükümetin düşmesi tehlikesi burada tayin edici olamaz. Sosyal demokrat ağırlıklı hükümet MC'nin yapacağı icraatları yerine getirdikten sonra da hükümette olmuş, ha olmamış bir şey farketmez. Üstelik «altılar» ın bu demokrasi düşmanı muhtırası geri çevrildiğinde demokratik kamuoyu da bunu memnunlukla karşılayacaktır.

Ülkemizde halkın çıkarları üzerine vahim oyunlar oynanmaktadır. Bir yandan komünistlerin ve kürtlerin katledilip ağır baskıların uygulandığı Irak'tan Mayıs sonuna kadar petrol güvencesi alınır ve Irak'a resmî ziyaretlere hız verilirken, bir yandan Van'da valiler toplantısı yapmak, Doğu'da askeri tatbikatlara hız vermek hayra alâmet değildir. Tüm sosyalistler, ilericiler, yurtseverler, demokrasiyi savunan herkes, ülkenin ve halkının çıkarları üzerine oynamak istenen bu oyuna gelmemeyi, emperyalistler ve işbirlikçilerinin gayretlerini boşa çıkarmayı bilmelidirler.

Faşist Terörün «Suç Ortakları»

Hüseyin Hasancebi

Son günlerde maceracı eylemlerin yoğunlaşması dikkatlerden kaçmıyor ve bu, dikkatlerin demokrasiye yönelik tehditler üzerinde yoğunlaşması gereken bir dönemde oluyor. Adını ezberlemekte zorluk çektiğimiz bir kısım gizli (!) örgüt mensupları, Turgutlu'da veya İstanbul'da karakol basıp bekçileri, polisleri öldürüyorlar, bir jetonla sahip çıktıkları dinamit sesleriyle «devrimci» eylemlerini zenginleştiriyorlar! Bunların sayesinde şiddetin mantığı o denli tekdüze hâle geliyor ki, en karmaşık toplumsal denklemlerden biri olan şiddet sorunu bile kitleler tarafından kolayca kavranıyor! Demokrasiye yönelen tehditler artıyor ve özgürlükler için mücadele önem kazanıyorsa, sorumsuzluk ve maceracılık da kendisine «aralanan» her kapıdan sızmaya çalışıyor.

«Bölücülük ve komünizm tehlikesi» nden korkuya kapılanlar, bu korkularını yaygınlaştırıp, kitlelerin de korkusu hâline getirme gayreti içindedirler. Şiddet bu nedenle onların amaçlarına ve hesaplarına denk düşmektedir. Kaldı ki, şiddetin gerçek ve etkili araçları da bunların elindedir ve şiddeti yönlendirenler de bunlardır.

Bu nedenle faşistler ve gericiler, gelecekten hiç bir umudu kalmamış olan bir kısım küçük - burjuva unsurların sorumsuz eylemlerinden medet umuyorlar. Onlar bunu istismarda oldukça beceriklidirler. Sağ terörün yanında ve bu terörü gözlerden uzak tutabilmek için bir «sol terör» e ihtiyaç duydukları zaman, bunu ya kendi elleriyle yaratırlar, ya da kendilerine «sol» dan sunulan en küçük olanakları dahi kullanmayı denerler.

Patlayan her dinamit lokumu, gerici taktiklere çarparak olduğundan fazla ses çıkarıyorsa, bunun «hikmetini», kitleleri şiddet kullanarak ezmeyi plânlayan güçlerde aramak gerekir. Çünkü, esasında «sol maceracılığın», ne gösterilmek istendiği kadar, ne de içine düştüğü bunalım kadar gücü vardır. Türkiye'de «sol» kisveli bir terörden ciddi olarak sözetmenin imkânı yoktur. Böyle bir «tehlike» nin varlığından ısrarla sözedenlerin siyasal kimliğine bakanlar, çapı ve elde ettiği sonuçlar ne olursa olsun, maceracı eylemlerden kimlerin yarar umduğu konusunda yeterli bilgiye sahip olabilirler.

Kitlelere rağmen, kitlelerin iradesi olan sosyalist siyasal güçlere rağmen «sol» şiddet eylemcileri üzerine dikkat çekmek isteyenlerin amacı, topyekûn emekçi halk muhalefetine saldırmak için elverişli olanaklar elde etmektir. Emekçi halk muhalefetinin adının SOL olduğundan kimsenin kuşkusu yoktur ama, kuşkulu olan, kitlelerin mücadelesiyle hiç bir ilgisi olmayan maceracılığın «sol»luğudur. Ve bu kuşku, kitlelerin kuşkusudur.

Çünkü, sol maceracılığın ipliği her defasında pazara çıkmaktadır. Kapitalizmin «süper devrimci çocukları» dünyanın her yanında ciddi bir bunalım içindedirler. İtalya'da, F. Almanya'da ve diğerlerinde, bunların intihar eylemleri, giderek CIA güdümlü provokasyonlara, komünistlere karşı suikast girişimlerine dönüşmektedir. Ama, bir yandan pratikte iflâs eden bu unsurları, öte yandan kapitalizm sürekli üretiyor, en küçük çelişkilerini bile «zor» yoluyla çözmeyi benimsemiş kültürünü küçük burjuvaziye şırınga etmeye çalışıyor. Kapitalizmin bu etkisiyle yanyana gelen küçük - burjuva umutsuzluğunun üretebileceği tek şey vardır: Anarşizm. Türkiye'de ise bunun boyutu bir «özenti» dir ve halk düşmanlığı bu özentiyi kullanmaktadır.

Kitlelerin esas hedefi bugün faşist terör odaklarının ezilmesidir, bunun için taleplerin yoğunlaştırılması, güçlerin toparlanması, mücadelenin yükseltilmesidir. Bu mücadeleye zarar verenlerin veya vermek isteyenlerin işlerini kolaylaştıranlarla kitleler arasına kesin ayırım çizgileri koymak gerekir. «Sol tedhiş» edebiyatının kitlelere bulaştırılmasını önlemek, pek bilinen küçük - burjuva sorumsuzluğunu sık sık ve altını çizerek vurgulamak, demokratik hak ve özgürlükler için verilen mücadelenin başarısı açısından bir görevdir.

FAŞİST SALDIRGANLIK PARTİ YÖNETİCİLERİ ÜZERİNDE YOĞUNLAŞIYOR

Mihri Belli Vuruldu

Türkiye Emekçi Partisi Genel Başkanı Mihri Belli geçen hafta Cağaloğlu'nda Parti merkezine giderken yolda kendisini çeviren «kimliği bilinmeyen» birisi tarafından tabancayla vurularak ağır yaralandı. Mihri Belli hastahaneye kaldırılırken, kendisini vuranın, çeşitli cinayet suçlarından aranan bir cezaevi kaçağı faşist olduğunu söyledi. Karnından, bacağından ve elinden üç kurşun yarası alan ve bağırsakları parçalanan Mihri Belli uzun süren bir ameliyat atlattı. Bildirildiğine göre sağlık durumu iyiye gitmektedir.

Bundan bir süre önce Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Teşkilâtlanma Sekreteri Aydoğan Gezer'in parti binasında güpegündüz vurulmasından sonra Mihri Belli'nin de faşist kurşunlara hedef olması, faşizmin saldırı harekâtını siyasi parti yöneticilerine yönelttiğinin kesin kanıtıdır. Hükümetin bu saldırıları önlemekte ve suçluları yakalamakta gösterdiği âcz, faşist saldırganların cüretlerini giderek arttırmalarına neden olmaktadır. Olayların Sıkıyönetim «önlem» lerine rağmen gösterdiği tırmanma, sorunun köküne inmekten kaçıp sıkıyönetimi «çare» olarak görmenin kaçınılmaz sonuçlarından biridir.

Olay üzerine yazılı bir demeç yayınlayan TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, Mihri Belli'ye silâhlı saldırıyı kınayarak özetle şöyle demiştir:

«TEP Genel Başkanı Mihri Belli'ye yapılan saldırı, demokrasiye yönelen tehdit ve terörün boyutlarını bir kez daha sergilemiştir. Faşist eşkiyalar, Cağaloğlu'nun ortasında güpegündüz siyasi suikaste teşebbüs ediyorlar, bir siyasi partinin Genel Başkanını ağır yaralıyorlar, fakat ellerini kollarını sallaya sallaya kaçabiliyorlar. Buna rağmen, Başbakan ve hükümet yetkilileri hâlâ havanda su döverek, oyalayıcı demeçlerle vakit geçiriyorlar.

Faşist odaklar, ülkemizdeki siyasal ve demokratik yaşamı kendi karanlık emelleri doğrultusunda torpillemek için, hükümetin ve diğer yetkililerin aczinden yararlanmaktadır. Faşizm ve gericilik karşısında sürekli gerileyen CHP ise, demokrasiye yönelik bu tehditle başa çıkamazken, demokrasiyi büsbütün kısıtlayacak ve yeni baskıları getirecek operasyon hazırlıkları içindedir.»

Demagojik Kışkırtmaların Hedefi: Demokrasi

Başbakan Ecevit'in Doğu'da «bölücülük» le ilgili bazı kesin «önlem» ler alınacağını açıkladığı basın toplantısının ardından sağ basının ve bozguncu maocu gazetenin geçen hafta konuya dört elle sarılmaları, demokrasi güçlerinin tepesinde kazan kaynatma gayretlerinin ilginç bir kesitini oluşturuyordu. Bu arada Genel Kurmay Başkanı ve bir Başbakan Yardımcısının Irak'a gitmeleri, Emniyet Genel Müdürünün ise gidip geldiğinin açıklanması bu konuda kasıtlı demagojik spekülasyonlara yeni boyutlar kattı. Ayrıca Başbakana muhtıra veren altı bağımsız bakanın bu konuda da «önlem» alınmasını istemeleri, çok yönlü gayretlerin ardında yatan eğilimleri biraz daha açıklığa kavuşturdu.

Gelişmeler, gerici güçlerin Türkiye'de demokrasi güçlerine karşı sürdürdükleri harekâtı şiddetlendirme emelleri karşısında hükümetin demokrasiden yana kararlı bir tutum alamadığını gösteriyor. Özellikle Başbakanın, faşist Endonezya rejimi temsilcisi Adam Malik'i ağırlarken sarfettiği, «Doğuda dış güçler bazı kışkırtmalar yapıyor» yollu yeni bazı sözler ekonomik sıkıntı altında ezilen kitlelerin doğal demokratik tepkilerini demagojiye ve baskıyla karşılama siyasetinin hükümetçe de benimsendiğine işaret ediyor.

Başta faşist milliyetçi hareket olmak üzere gerici güçlerin 26 Nisan'da yenilenecek sıkıyönetimin kapsamını genişletme emelinde oldukları bir sırada böylesi bir tavır, demokrasiye değil, demokrasinin düşmanlarına yaramaktadır. Tam bu sırada kendi içinden muhtıra yiyen CHP iktidarı dönüşü olmayan bir yola itilmeye çalışılmaktadır. O yolun emperyalizmden ve gerici çıkar çevrelerinden başka kimseye hayır getirmeyeceği ortadadır. Üstelik bundan büyük zarar görecekler arasında CHP'ye oy vererek iktidar olmasında etken olmuş büyük bir seçmen kesimi de bulunmaktadır.

Demokrasi düşmanlarının kışkırtmaları karşısında demokrasiden yana kesin tavır koymamak, tersine, bu kışkırtmaların peşinden sürüklenmek, geleceği açısından hayati bir karar arifesinde görünen CHP'ye pahalıya mal olacaktır.

ENDONEZYA İLE EKONOMİK İLİŞKİLER KURULACAKMIŞ

ADAM MALİK'in Türkiye Ziyareti

Endonezya Cumhurbaşkanı Yardımcısı Adam Malik ülkemize gelmişti. Adam Malik'in Türkiye'yi ziyareti iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesini amaçlıyor.

Endonezya, dünyanın en gerici faşist rejimlerinden birinin yürürlükte olduğu bir ülkedir. 1960'larda Endonezya komünistleri iktidara doğru yürürlerken bu hareket çok kanlı bir şekilde bastırılmıştı. Bir milyona yakın komünist ve ilerici birkaç gün içinde en gaddar biçimde katledilmişti.

Faşist Endonezya rejimi, bugün dünyadaki ilerici ülkeler tarafından tecrit edilmiştir. Endonezya'nın dış ilişkileri emperyalist ülkelerle ve kendisi gibi gerici, faşist rejimlerledir. Hal böyleyken, Adam Malik'i ağırlayan Başbakan Ecevit'in iki ülke arasında ilişkilerin geliştirilmesinden, «ortak amaç ve hedefler» den söz etmesi garabetin de ötesinde düşündürücü bir tavırdır.

CHP hükümeti, kendisini sosyal demokrat ve ilerici olarak tanıtmaktadır. Bir yandan «üçüncü dünya» adı verilen Libya gibi ülkelerle ilişkileri geliştirirken, öte yandan ekonomik yardım için Endonezya ile ilişkilere de girmesi birbiriyle çelişen tavırlardır. CHP hükümetinin milyonlarca insanın kanı üzerinde olan bir ülke yönetimiyle ilişki kurması, hiçbir surette onaylanabilecek birşey değildir.

YENİ EKONOMİK «TEDBİRLER PAKETİ»

İşçi Dövizine Yüksek Para Ödemek Kaynak Yaratır mı?

Geçtiğimiz hafta içinde alınan bazı ekonomik tedbirler yürürlüğe kondu. İşçi ve turist dövizlerine resmi kurun üzerinden ödeme yapılması, altınla ilgili bazı denetleme yollarına başvurulması, sanayicilere keredi ihraçlarından sağlayacakları dövizin yarısının geri verilmesi, tasarruflarda banka faizlerinin yükseltilmesi, ihracatta vergi iade oranı yükseltilmesi v.b. bunların belli başlılarını teşkil ediyor. Hükümet bu tedbirlerle ekonomik bunalıma çare bulacağını umuyor!

Hemen belirtelim ki, bu ve benzeri tedbirlerle ekonomik açmaza çözüm bulunacağını ummak tamamiyle hayalciliktir. Gerçi teker teker ele alındıklarında olumlu yanları olduğu söylenebilir ama, ekonomide köklü tedbirler alınmadıkça ne bu tedbirlerden umulan yarar sağlanabilir, ne de bu tedbirler alındı diye emperyalistler kesenin ağzını açarlar!

Bu tedbirlerin teker teker ve topluca değerlendirilmesi daha geniş kapsamlı bir yazının işidir. Burada söylenecek olan ise şudur: Tedbirlerin tek bir amacı var, o da **döviz açığını kapatmak.** Bunda da herşeyden çok işçi dövizlerine güvenilmektedir. İşçi ve turist dövizine yüksek ödeme yapılmasının nedeni budur. Böylece yurt dışındaki işçilerin özendirilerek tasarruflarını yurda göndermeleri sağlanmak istenmektedir. Kolayca anlaşılabilecek bir noktadır ki, bu yüksek ödeme ile işçilerin şu veya bu yoldan zaten göndermekte oldukları miktardan daha fazla - Avrupa bankalarında yattığı tahmin edilen 10 milyar DM civarındaki daimî denilebilecek miktardan çekilerek - döviz göndermeleri sağlanabilirse, bunun bir yararı olabilecektir. Bu yarar da hemen görüleceği gibi daimî değil, geçicidir. Yani bu yol Türkiye'nin açığını kapatacak sürekli bir kaynak yaratmaz. Sadece başlangıçta bir ilâve kaynak sağlayabilir.

Ama içinde bulunduğumuz şartlarda bu ilâve kaynağın sağlanacağı da son derece şüphelidir. Çünkü dövize ödenen yüksek para karaborsa döviz fiyatının yükselmesi sonucunu getirecektir. Başbakan bu dövizlerle devletin en hayatî ihtiyaçlarının temin edileceğini açıkça söylemiştir. O halde bu kaynaktan ne ithalâtçı, ne de «sanayici» faydalanabilecektir. O zaman da bu kesimin şimdiye kadar uygulayageldiği gayrî resmî yoldan döviz bulma işlemi sürecektir. Çünkü tekelci burjuvazinin elindeki üretimin durması istenmiyorsa bunun başka yolu yoktur. Böylece kısa süre içinde dövizin serbest kuru daha da yükselecektir. Bunun doğal sonucu, maliyetlerin artmasıdır. Aç gözlü parababaları maliyet arttıkça kârı daha da çok arttırdıklarından - bunun somut örneği geçen yıl yaşandı - enflasyon dizginlenemez bir hızla alıp başını gidecek, pahalılık ortalığı kasıp kavuracaktır. Ve Türk parasının böylesine suretle değer kaybetmesi karşısında, tasarrufların yurda gönderilmesi - başlangıçta nisbî bir artış olsa da - kısa sürede cazip olmaktan çıkacaktır. Kısacası, bu hükümet de ihracatı arttıracak, döviz açığını giderecek köklü tedbirlere yönelmek yerine, geçmiştekilerin yaptığı gibi hazır ve bir defalık kaynaklara gözünü dikmiştir. Üstelik de bu kaynak, ekonominin bu çöküntü noktasına gelmesini geciktirmiş olan işçilerimizin alın teridir. Ne kadar ilginçtir ki, sömürünün katmerlisi uğruna ekomiyi batıran tekelciler ve onların çıkarlarını savunanlar ekonomiyi kurtarmak için sömürdüklerinin himmetine muhtaç kalmaktadırlar!

1 MAYIS İSTANBUL'DA TAKSİM'DE KUTLANMALIDIR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi yayınladığı bir bildiriyle bu yılki 1 Mayıs töreninin Taksim'de yapılması ve 1 Mayıs gösterilerinin işçi sınıfının birlikçi ilkesine, mücadele azmine ve sınıf disiplinine uygun bir biçimde gerçekleştirilmesi gereğini dile getirmiştir.

Bildiri metni şöyledir :

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de işçi sınıfının ulusal ve uluslararası birlik, mücadele, dayanışma günü ve dolayısıyla tüm emekçilerin bayramı olan 1 Mayıs'ın en etkin bir şekilde kutlanmasıa olan inancını dile getirir.

Bugün ülkemizde faşist zorbalık hızla tırmandırılmakta ve demokrasiyi tehdit eden tehlike büyümektedir. Buna ek olarak anti-demokratik girişim ve uygulamalara hız verilmekte demokrasiye kasdetmek isteyen terörizmin önünü almak için demokrasiyle bağdaşmayan yollara başvurulmaktadır. Oysa açıktır ki, demokrasi düşmanlarına karşı en iyi mücadele etmenin yolu demokrasiyi kısmaktan değil, geniş emekçi yığınları mümkün olan en fazla demokratik hak ve özgürlükle donatmak gerekir. İşte böylesi bir ortamda yapılacak 1 Mayıs gösterilerinin çok büyük önemi vardır. Bu gösteriler halkımızın demokratik hak ve özgürlüklerine sahip çıkacaklarının, faşizme geçit vermeyeceklerinin ve «kemerleri sıkma» gerekçesiyle demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasına veya yok edilmesine izin vermeyeceklerinin kesin kanıtı olmalıdır.

Partimiz, 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanmasının emekçilerimiz için sadece doğal bir hak değil, aynı zamanda kazanılmış bir hak olduğunu hatırlatır ve bu töreni engelleme çabalarının anti-demokratik niteliğini gösterir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, 1 Mayıs 1979 töreninin en etkin ve başarılı bir biçimde Taksim'de yapılması için, tüm sosyalist, ilerici ve diğer demokratik güçleri birlik ve bütünlük halinde davranmaya çağırır ve bu konuda demokratik kamu oyuna önemli görevler düştüğünü vurgular.

Partimizin, 1 Mayıs gösterisinde işçi sınıfının ve emekçi halkın birliğinin en yetkin bir şekilde somutlanması için, gösteriye katılacak tüm örgüt ve kişilere önemli sorumluluklar düştüğünü vurgulayarak, emekçilerin birliğinin simgeleştiği 1 Mayıs'ta ayrılıkçı, grupçu, tutumlardan kaçınmanın taşıdığı öneme dikkati çeker.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, geçmişte yaşanılan deneyler ışığında 1 Mayıs kutlamalarının sadece işçi sınıfının birliğine değil, aynı zamanda onun en yüksek ifadesi olan işçi sınıfı disiplinine yaraşır bir biçimde gerçekleştirilmesini, törene katılacak örgüt ve kişilerin her türlü tertibe ya da bozgunculuğa karşı azami uyanıklık içinde bulunmaları gereğine dikkati çeker.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, sosyalistlere, yurtseverlere, ilericilere, demokrasi saflarında yer alanların tümüne karşı saldırıların yoğunlaştığı bir ortamda örgütlü ve disiplinli olarak birlik ve bütünlük halinde kutlanacak 1 Mayıs'ın, tüm demokratik güçler açısından yeni bir başarı ve kazanım anlamına geleceğini belirtir.»

(11.4.1979)

NÜKLEER SANTRAL TARTIŞMASI

«Nükleer santral» ler, son günlerde kamuoyu ve basında yoğun şekilde tartışılır oldu. Daha doğrusu, uzun zamandır süren «Türkiye'de nükleer santral kurulsun mu, kurulmasın mı» tartışması, son olarak Amerika'daki bir nükleer santralin arıza nedeniyle civarda yaşayanlar için ölüm tehlikesi oluşturması üzerine yeniden alevlendi. Mersin yakınlarında kurulması düşünülen nükleer santral için, hükümetin çeşitli girişimleri olduğu biliniyor. Yine geçtiğimiz günlerde konuya değinen Demirel, nükleer santrallere karşı çıkmanın gericilik olduğunu söyledi. Demirel'in bu sözlerinde belli bir anlamda haklılık payı olduğu kuşkusuzdur. Çünkü, üretici güçlerin gelişmesine karşı çıkmak gerçekten de gericiliktir. Ancak, mesele bir çırpıda «evet» ya da «hayır» diye kestirilip atılacak cinsten değildir ve biraz dikkatlice incelenecek olursa, asıl Demirel'in sözlerinin ardında gericiliğin sırıttığı kolaylıkla görülebilecektir.

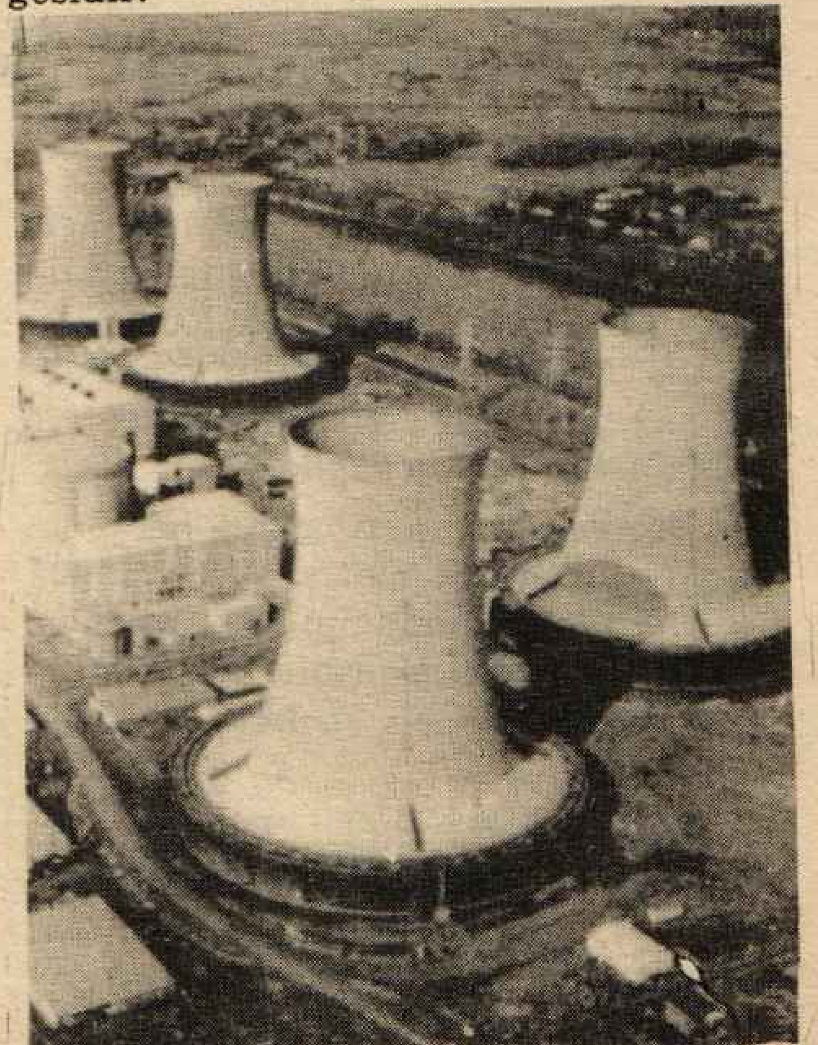
Çağımızda giderek artan enerji ihtiyacının karşılanması için, gerek ileri kapitalist ülkeler ve gerekse sosyalist ülkeler, enerji politikalarında nükleer santrallere yönelmektedirler. Bu, çağdaş bilimsel - teknolojik ilerlemenin bir gereğidir. Ancak, nükleer santrallerin kullanılması, kapitalist ülkeler le sosyalist ülkelerde birbirinin zıddı olan saiklere dayandığından, temelden farklı olmaktadır. Kapitalist ülkelerde, sistemin yapısının ve mantığının bir sonucu olarak, kâr güdüsü temel amaçtır. Dolayısıyla, insan unsuru çok geri plânda kalmakta ve bu durum nükleer santrallerin kullanımı esnasında, insanların yaşamlarını ve doğal çevre koşullarını tehdit altına sokmaktadır. Çünkü, bu türden tehlikelerin bertaraf edilebilmesi için, bir takım özel koruma tedbirlerine ve donanıma gerek vardır. Ne ki, gözleri kârdan başka bir şey görmeyen kapitalistler, böylesine yatırımlara önem vermemekte ve bu yüzden de sözkonusu tehlike bir türlü ortadan kalkmamaktadır. Amerika'daki son olay ve daha önceleri meydana gelen ve bir çok kişinin ölümüne yol açan benzeri olaylar, bu söylediğimizin kanıtıdır. Amerika gibi, teknolojinin ve buna bağlı olarak teknik uzman gücünün gelişkin olduğu bir ülke için geçerli olan bu tehlike, ülkemiz gibi üretimin geri bir teknolojiye dayandığı yerler için haydi haydi geçerlidir.

Bu noktada asıl belirleyici olan, nükleer santralin emperyalist kuruluşlara yaptırılmak istenmesidir. Bugün, emperyalist finans kuruluşları, ellerindeki nükleer santralleri geri kalmış ülkelere satabilmek için birbirleriyle yarışmaktadırlar. Nükleer santrallerin modellerinin hızla eskiyor olması, bu yarışa daha bir hız katmaktadır. Kârdan başka hiç bir amacı olmayan bu sorumsuz yarış, elbetteki alıcı ülkelerdeki tehlikenin boyutlarını büyütmektedir.

Nükleer santraller konusunda ülkemizi ilgilendiren en önemli husus, hiç kuşkusuz bunların emperyalizme bağımlılığı arttırmasıdır. Bilindiği gibi, nükleer santrallerde yakıt olarak zenginleştirilmiş uranyum kullanılmaktadır. Zenginleştirilmiş uranyumun çok pahalı olması bir yana, asıl önemlisi, bu maddeyi bir NATO ülkesi olarak Türkiye ancak ABD'den sağlayabilecektir.

Dolayısıyla, kullanılacak hammadde açısından ABD emperyalizmine bağımlı kalacak olan nükleer santralin, ülkemize getirdiğinden çok götürmesi sözkonusu olacaktır.

İşte bu nedenlerle, içinde bulunduğumuz koşullarda, yani ülkemiz emperyalizme bağımlı kaldığı sürece, nükleer santrallerin zararı yararlarından büyük olacaktır. Zengin kömür yatakları gereğince işletilmez ve büyük akarsu potansiyeli değerlendirilmezken, nükleer santral yapımına kalkışılması, göbeklerinden emperyalizme bağlı olan tekelcilerin ve onların sözcülerinin mantığıyla bağdaşabilir ama, bu isteğin ardında yatan gericilik de apaçık sırıtmaktadır. Çünkü, emperyalizme bağımlılık, çağımızda gericiliğin temel göstergesidir.

CARTER KIBRIS'A GÖZ DİKTİ

Selçuk Çalhan

ABD Başkanı Carter, AHEPA'da (Amerikan Eğitici ve İlerici Elen Birliği) yapılan toplantıda Ortadoğu «barış» anlaşmasından sonra dikkatini Yunanistan, Türkiye, Kıbrıs üçgenine çevirdiğini, Ege ve Kıbrıs sorununun çözümlenmesine yardımcı olacağını söylemiştir.

Carter'ın dikkatini şimdi bu bölgeye çevireceği önceden tahmin ediliyordu. Çünkü, ABD Ortadoğu'da kötüleşen durumunu düzeltmek için gayretlerini Ortadoğu bölgesinde yoğunlaştırmaktadır. Carter binbir güçlükle Mısır - İsrail anlaşmasını taraflara imzalatmıştır. Bu anlaşma, bir ölçüde hem ABD'nin Ortadoğu'da çıkarlarını bir ölçüde güvence altına almış, hem de Carter'ın iki yıl sonra yapılacak olan seçimlere bir yatırımı olmuştur. Ancak, ABD Ortadoğu'da henüz istediğini gerçekleştirmiş değildir. Nitekim, âcil önem taşıyan Mısır - İsrail anlaşmasını sağladıktan sonra şimdi gözlerini diğer anlaşmazlık noktalarına çevirmiştir. Bunun en uygun ortamı ise Kıbrıs'tadır.

ABD usulü bir anlaşmanın ne anlama geldiği açıktır. ABD'nin bu bölgede «barış güvercini» hüviyetine bürünmesi, ABD'nin İran'dan sonra sarsılan askeri ve politik durumunu güçlendirme çabalarının yeni bir taktiğidir. ABD, anlaştırma için yanaştığı ülkelere zaaflarından yararlanarak kendi plânlarını dayatmaya çalışmaktadır. Bunun en canlı örneği yine Mısır - İsrail anlaşmasında görülmüştür. ABD, tarafları razı ederken özellikle ekonomik yardım konusunda zorlamalara gitmiştir. Türkiye ekonomik yardım içinde bunaldığından, ABD'nin, anlaşma doğrultusunda Türkiye'yi sıkıştıracağı ve «plânı» na uyulması için seçenek tanımayacağı ortadadır.

Kıbrıs konusunu Carter'ın kurcalamaya başlamasının hemen ardından uzun bir süredir gündemde bulunan Denktaş - Kipriyanu görüşmesi de kesinleşmiştir.

Kıbrıs'da toplumlararası görüşmeler 1974 sonrasında Makarios ve Denktaş arasında başlamıştı. Bu görüşme, 1974 sonrası ortaya çıkan insanî sorunların çözümlenmesine yönelikti. Ancak, emperyalist güçler bu görüşmeleri değişik bir yorumda sorunun çözümleneceği bir platform olarak göstermeye çalışmışlardır. AKEL ise, iki toplum arasındaki görüşmelerin ayrılıkları çözmeye yetmeyeceğini, iki toplumun arasındaki insanî sorunların düzeltilmesi ve aradaki buzların eritilmesi açısından yararlı olacağını belirtmektedir. Oysa Denktaş ve Kipriyanu görüşme öncesinde, «pazarlık» lara girerek, insanî sorunları yaratan mevcut işgal ve fiili bölünmüşlüğü meşrûlaştırma gayretleri içine girmişlerdir. Türkiye hükümeti de Denktaş'ı destekleyerek buna taraf olmuştur.

Carter'ın Denktaş - Kipriyanu görüşmesinin kesinleşmeye başladığı bir anda ortaya çıkıp «Kıbrıs sorununun çözülmesinde» aracı olacağını ilân etmesi rastlantı değildir. Emperyalizm Kıbrıs'ı NATO ve ABD'nin çıkarları çerçevesinde tutmak için, ikili görüşmeleri Kıbrıs sorununun çözüm yoluymuş gibi göstermeye çalışacaklardır.

ABD «barış» ı Kıbrıs halkına yeni acılardan öte bir şey getirmeyecektir. Kıbrıs halkı ve bölge barışını isteyen herkes, Kıbrıs sorununun çözümünü uluslararası bir platformda ve işgalci kuvvetlerin Ada'dan çekilmesinde görmektedir. Denktaş - Kipriyanu görüşmesinin tarafların yakınlaşmasını sağlayarak Kıbrıs halkının istemleri yönünde çözümleri kolaylaştırması olasılığı bu açıdan değerlendirilmelidir.

1931'DENBERİ İLK KEZ YAPILAN

İspanya Belediye Seçimlerinde Solun Zaferi

İspanya'da iç savaş öncesine rastlayan 1931 yılından beri yapılan ilk belediye seçiminde İspanyol Komünist Partisi ile İspanyol Sosyalist İşçi Partisi sağ partiler karşısında büyük ve anlamlı bir başarı sağladılar.

Seçime ayrı ayrı giren her iki parti, nüfusu 100 bini aşan en büyük şehirlerin çoğunluğunda belediye meclislerini ele geçirdiler. Bu şehirler arasında Madrit ve Barselona da bulunuyor.

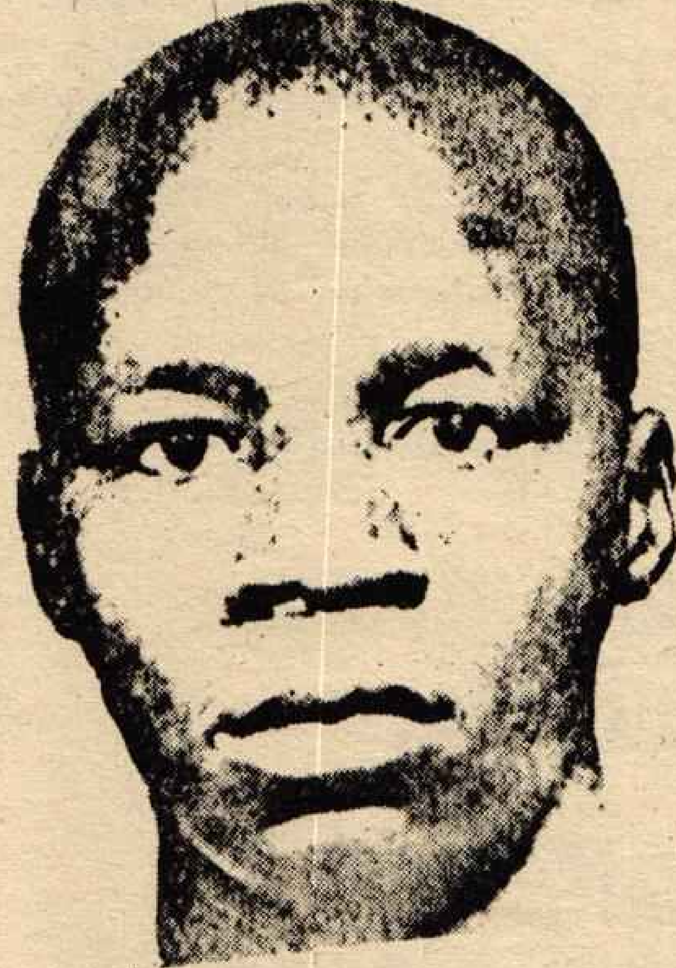
İspanyol Komünist Partisi seçimde 5 bin civarında belediye meclisi üyesi çıkardı. 150'den fazla belediyenin de doğrudan komünistlerin denetimine girdiği anlaşılıyor.

Belediye başkanları seçimi ise 18 ve 22 Nisan tarihleri arasında yapılacak. İspanyol Komünist Partisi ile ISİP arasında, seçimde mümkün olduğu kadar çok sayıda komünist ve sosyalist belediye başkanı seçilmesini sağlamak için görüşmeler yapıldığı bildiriliyor.

İspanya belediye seçimlerinin bu sonucu, ülke siyasetini sağa kaydırmaya yönelen Başbakan Suarez'e İspanya halkının verdiği anlamlı bir cevaptır. Yıllar süren Franko faşizminden çıkan İspanya'da demokratik kazanımların teminatı, gerici sağ güçlerle uzlaşmada değil, işçi sınıfı siyasetinin gösterdiği yoldadır.

GUNEY AFRİKA

Solomon Mahlangu Asıldı

Tüm dünyadan gelen af çağrılarına kulak asmayan Pretoria ırkçıları genç siyah militan Solomon Mahlangu'yu 6 Nisan sabahı astılar. Aynı anda diğer dört siyah da asıldı.

Londra'da yayınlanan bildirisinde ANC (Afrika Ulusal Kongresi) bu olayı «mutlaka cezalandırılacak bir cinayet» olarak niteledi.

Geçen yıl 132 kişiyi öldüren ırkçı Pretoria hükümeti, siyahları öldürme eylemlerini aralıksız sürdürüyor.

Henüz 23 yaşında olan Solomon Mahlangu, doğduğu kent olan Mamelodi'nin birkaç kilometre ötesinde öldürüldü. Bir temizlikçinin oğlu olan Mahlangu sefalet içinde büyümüş, 1976 yılında ırk ayırımına karşı siyahların giriştiği protesto gösterilerinin vahşice bastırılması karşısında siyasî bir militan olmuştu.

1977 Haziranında, üzerine ateş açılarak yakalandı ve yasak silâh taşıdığı için ölüme mahkûm edildi. Ancak tabancasını hiç kullanmamıştı. Yargılanması sırasında da kanıtlandı bu.

Ölümünden önceki gece yüzlerce karaderili genç, direnişçinin annesi Martha Mahlangu'nun evi önünde bekledi. Binlerce Afrika'lı, affını istedi. Çoğunluğu beyaz olan Witwatersrand Üniversitesi öğrencilerinin temsilcileri, Solomon'un affı için Vorster'e başvurdu.

S. Mahlangu'nun asıldığı saatte yayınlanan hükümet organı «Citizen» gazetesi ise başyazısını şöyle bitiriyordu: «Mahlangu ölmelidir. O bir kahraman değil, canidir.»

Pretoria tam bir cinayet rejimidir. Onu destekleyen, insan haklarını savunmayan herkes, genç siyah militanın mahkûm edilmesi karşısında susmuştu. Böylece ölümünde onlar da suç ortağı oldular. Ölümünden sonra da susacaklardır.

Pretoria yetkilileri, kurbanları Mahlangu'nun cesedini bilinmeyen bir yere gömdüler. Çünkü işledikleri cinayetin sonuçlarından korkuyorlar!.

SSCB - ÇİN DOSTLUK ANLAŞMASININ İPTALİ ÜZERİNE

Sovyet Deklerasyonu

1950 yılında SSCB ile Çin arasında dostluk, ittifak ve karşılıklı yardımlaşma için imzalanan 30 yıl süreli anlaşmayı uzatmama kararı, 3 Nisan günü Çin Halk Meclisi toplantısında alındı ve Çin Dışişleri Bakanı Huang Hua tarafından Sovyet Büyükelçiliğine Nota şeklinde verildi.

4 Nisan tarihinde Moskova radyosu ve TASS Ajansıyla yayınlanan deklârasyonda, Sovyet hükümeti, 1950 yılında imzalanan Çin - Sovyet dostluk anlaşmasının Çin tarafından tek yanlı olarak bozulması kararını tepkiyle karşıladığını bildirdi.

Moskova, dostluk anlaşmasının bozulmasının iki ülke arasındaki ilişkileri karmakarışık hale getirdiğini belirtti.

SSCB hükümeti, «Pekin'in bu tek yanlı eyleminin... Çin'in SSCB ile iki devlet arasındaki normal ilişkileri sürdürme isteğini ilân eden pek çok deklârasyonuyla bağdaşır hiçbir yanı olamayacağını» vurguluyor.

Dostluk anlaşmasının imzalandığı koşullara atıf yapan Sovyet deklârasyonu, 1950'de «Çin halkının, devrimci kazanımlarını korumak ve ekonomik sorunlarını çözmek için âcil yardım ve destek ihtiyacı duyduğunu» belirtiyor, o zaman SSCB'nin Çin'e sağladığı ekonomik yardım ve «1953 yılındaki Kore Savaşı sırasında Çin'e karşı doğrudan bir emperyalist saldırının önlenmesinde 1950 anlaşmasının oynadığı kesin rolü» hatırlatıyor.

Sovyetlerin değerlendirmelerine göre Pekin'in tavrındaki değişiklik, «Çinli yöneticilerin Büyük Güç hedeflerinden, başka halklara duyulan horgörüden, uluslararası barış ve güvenliğin sağlamlaşmasına götüren her yola karşı duydukları kinden kaynaklanan siyasal çizgilerinin gerilemesine sıkı sıkıya bağlıdır.»

«Sovyetlerin Çin halkı ve kültürüne karşı derin bir saygı duyduklarını» bir kere daha doğrulayan SSCB hükümeti, «ülkelerimiz arasında çatışma için hiçbir objektif neden yoktur» diyor ve «halklarımız arasında bir nefret duvarı yükseltmek isteyenlerin çabaları aslâ amaçlarına ulaşmayacaktır» diye son buluyor.

Yeni Çin Ajansına göre, Çin notasını Sovyet Büyükelçisine veren Çin Dışişleri Bakanı, «Çin'le Sovyetler Birliği arasındaki prensip ayrılıklarının, iki devlet arasındaki normal ilişkilerin korunmasını ve geliştirilmesini engellememesi gerektiğini» belirtti. Aynı Ajans, Çin hükümetinin Sovyet hükümetine «askıdaki sorunların çözümü ve iki ülke arasındaki ilişkilerin iyileştirilmesi için görüşmeler yapmayı» önerdiğini de eklemektedir.

TUDEH MERKEZ KOMİTESİ TOPLANDI

İran'da Gericiliğe Karşı Birleşik Cephe Önerisi

TUDEH Merkez Komitesi, Şah'ın devrilmesinden sonra İran'ın girdiği yeni dönemle ilgili olarak durum saptaması yapmak üzere kısa bir süre önce toplanmıştır. Hâlen Berlin'de bulunan TUDEH Sekreteri Nurettin Kiyanuri şunları söylemiştir: «Bu kanlı ve en kokuşmuş rejimlerden birinin alaşağı edilmesi, ABD'nin stratejik üslerinden birinin yıkılması, gericilik uğruna kullanılan ultra modern ordunun çöküşü, İran'ı emperyalist kampa bağlayan CENTO anlaşmasının bozulması, 50 bin siyasi tutuklunun serbest bırakılması, demokratik bir rejimin kuruluşuna kapıların açılması şeklindeki devrim bilânçosu, kuşkusuz büyüleyici ise de, İran halkı için bundan böyle herşeyin kolayca çözüleceğini sanmak, gerçekleri yadsımak olur.» Kiyanuri, SAVAK ajanlarının yeraltı çalışması-

na başladıklarını, Şah'cı subayların karşı devrim için çalıştıklarını, emperyalist haber alma örgütlerinin tahrikçiliğe devam ettiklerini ve elverişli bir ortamda harekete geçmekte tereddüt etmiyeceklerini de belirtmiştir.

TUDEH, İran devrimini tehdit eden bu ve benzeri diğer tehlikelere karşı komünistler, tüm devrimci ve demokrat güçler arasında, «yabancı üslerin kaldırılması, emperyalizmin politik ve ekonomik etkisinin yokedilmesi ve gericiliğin tüm kalıntılarının silinmesi için bir cephe» kurulmasını önermiştir.

Daha sonra Kiyanuri, partilerinin önündeki çetin mücadeleye değinerek, üzerlerine düşen görevler konusunda özetle şunları söylemiştir :

«Demek ki, İran'da durumun kalıcı dengeye kavuştuğunu söyleyebilmekten henüz uzağız. İşte bu koşullarda, uzun ve çok zor bir gizlilikten çıkmış olan TUDEH Partisi, güçlerini yeniden örgütlemek zorundadır. Partinin gazetesi «Mardom» Tahran'da legal olarak yayınlanmaya başladı. İşyerlerinde emekçiler gerçek işçi örgütlerini kurmaya başladılar.

Bununla beraber komünistlerin, TUDEH'in eski ününe rağmen, partilerini örgütlemek ve etkinliğini arttırmak için vargüçleriyle mücadele etmeleri gerektiğini söylemeliyim. Komünistler, kırsal kesimden kısa süre önce kopmuş, hâlâ daha kentli olmaktan çok köylü olan işçilerden yepyeni bir işçi sınıfı yaratmak zorundalar. İşçilerin bu yarı köylü niteliği, Şah yönetimi boyunca muhalefetteki dincilerin, niçin karşılaştıkları baskılara rağmen halk kitleleriyle gerçek teması koruyabilen tek grup olduklarını ve devrim hareketinin ne den bu denli dinsel bir nitelik taşıdığını da bir ölçüde açıklayan olgudur.»

21-27 Nisan
Afganistan'la Dayanışma Haftası

Afganistan devriminin üzerinden bir yıla yakın bir zaman geçti. 27 Nisan 1978 günü, Afganistan halklarının ortak mücadelesi sonucu Asya'nın güneyinde emperyalizmin saldırı çemberi önemli bir yara almış, barış ve ilerleme doğrultusunda kararlı bir yönetim iş başına gelerek Afganistan'ın içinde bulunduğu ağır ekonomik ve politik koşulları yenmeye başlamıştı.

Nur Muhammet Taraki'nin devrimci yönetiminin çeşitli çevrelerde bir «askeri darbe» olarak sunulmak istenmesine ve böylece Afgan halklarının iradesini yansıtmadığı demagojisine sığınılmasına rağmen, devrimi halk kitlelerinin onayladığı çok geçmeden anlaşıldı. Köklü bir toprak reformu, azınlıklar üzerindeki şoven baskılara son verilmesi, devlet hayatının demokratlaştırılması ve bağımsız bir ekonomik kalkınma yolunun seçilmesi, Afgan gericiliğini Asya'da barış düşmanlığının kalesi olarak görmeye alışmış emperyalistleri ve bölgedeki gerici rejimleri derinlemesine korkutmuştu.

Devrimci Afganistan hükümetinin sosyalist ülkelerle sıkı bir işbirliğine girişmesi, halkın yaşamında önemli değişiklikler yaratan radikal yönelimleri ve barış yanlısı dış politikası, ilk şaşkınlık döneminin geçmesinden sonra, emperyalist saldırganlığı harekete geçiren başlıca faktörler oldular.

Devrimin giderek kökleşmesi ve halk kitlelerinden destek görmesi üzerine emperyalistler ve bölgedeki gerici rejimler Afganistan'da önce provokasyonlara başvurdular. Ülkenin feodal yapısı ve dini kurumlar onlara istismar olanakları sunuyordu. Bir kısım dini grupları ve gerici aşiretleri devrimci hükümete karşı örgütlenmeye, mücadeleye sokmaya çalıştılar.

Bunda pek fazla başarılı olamadılar. Çünkü devrimci hükümet, bir yıl içinde gerçekleştirdiği dönüşümlerle, bir yandan gericiliğin yaslandığı feodal kurumlara önemli darbeler indirmiş, öte yandan kendi programı etrafında kitlelerin daha sıkı kenetlenmesini sağlamayı başarmıştı. Askeri güçler de devrimci hükümeti destekliyor, gerici kışkırtmaları zamanında bastırmayı başarıyordu.

Bunun üzerine emperyalist provokasyonlar giderek ülkenin içişlerine karışma plânlarına dönüştürüldü. ABD'nin Afganistan büyükelçisinin katledilmesi olayı boş müdahale girişimlerine meşru zemin arama plânlarının bir parçası idi.

Emperyalist güçler bununla da yetinmeyip, bölgedeki gerici rejimleri Afganistan'ın üzerine kışkırtmak yolunu seçtiler. Pakistan gerici yönetimi bunun için elverişliydi. Bunun yanında İran'daki bazı islâm unsurlar, din faktörünün emperyalist istismarına konu oldu ve Iran'daki on bini aşkın Afganistan'lıya karşı düşmanca bir tutum takınılmasına yol açtı.

Afganistan'da ilerlemenin yolunu tıkamak ve ülkede gerici bir yönetimi işbaşına getirmek isteyen topyekûn emperyalist ve gerici saldırılar karşısında dünya barış güçleri Afganistan devrimiyle dayanışmayı güçlendirmek ve devrimci hükümeti desteklemek amacıyla 21 - 27 Nisan'ı **«Afganistan'la Dayanışma Haftası»** ilân ettiler.

Barışın bu kalesi uluslararası dayanışma ile daha da tahkim edilecek ve gericiliğin plânları bozulacaktır.

Irak'ta Komünistler Üzerinde Baskı Giderek Artıyor

Irak'da yönetimde bulunan BAAS Partisi, komünistler üzerinde sürdürdüğü baskıyı son günlerde yoğunlaştırmıştır. Bugüne kadar Irak'da 15 bin komünist parti militanı tutuklanmış, bir çoğu işkence görmüş ve bazıları işkencede ölmüştür. Son olarak, ordu içinde görev yapan bir çok komünist tutuklanmıştır.

Irak Komünist Partisi Siyasi Büro üyesi Zeki Hayri, 4 Nisan'da Paris'te yaptığı basın toplantısında, Irak BAAS Partisi ile Irak Komünist Partisini ve bazı bağımsız kişileri biraraya getiren Irak İlerici Ulusal Cephesinin kuruluşundan sonra geçen altıncı yılında, bu niteliğinin kaybolduğunu söyleyerek, konuşmasını şöyle sürdürmüştür : «Partimiz cepheden henüz çekilmiş değil, ama cephe toplantılarına ve çalışmalarına artık katılmıyoruz. Geçen Ocak ayında BAAS yönetimi, partimizle ilişki kurdu ve sosyalizmin inşaası için yeni bir ittifak önerdi. Biz bu diyalogu reddetmedik; ancak, sosyalizmin inşaasından sözetmeden önce, ülkede demokrasi ve özgürlükler sorununa bir çözüm bulmak gerektiği cevabını verdik. O zaman BAAS Partisi, bizi dogmatik olmakla suçladı ve daha ileri gitmeyi reddetti. Oysa bugün Irak'da temel sorun, demokrasi ve özgürlüklerin yokluğudur.»

Yasal, idari ve hattâ yargısal tüm yetkilerin BAAS'cıların elinde olduğunu söyleyen Zeki Hayri, Irak'da olağanüstü durumun hâlâ devam etmekte olduğunu ve 1958 yılından beri seçim yapılmadığını da belirtmiştir. Zeki Hayri, BAAS Partisinin demokrasiyi rafa kaldırmasının sonuçlarını pahalıya ödeyeceğini belirterek şun ları söylemiştir : «BAAS Partisi, İran halk hareketinden ders almalıdır. Silâhlanmamış bir halkın, güçlü bir ordunun tankları ve helikopterleri karşısında neler yapabileceğini gördük. İster Kürt, ister Arap olsun Irak halkının çoğunluğu, durumdan hoşnut değildir, daha fazla özgürlük ve demokrasi istemektedir.»

İtalyan Komünist Partisi XV. Kongresi Yapıldı

İtalyan Komünist Partisinin (İKP) XV. Kongresi 30 Mart günü Roma Spor Sarayında çalışmalarına başlamıştı. 3 Nisan akşamı sona eren Kongreye İKP'nin bütün örgütlerini temsilen 1191 delege katılmış, parti kongresini aşırı sağ partiden hariç tüm İtalyan Partileri izlemişlerdir.

Kongrenin ilk gününde İKP Genel Sekreteri Enrico Berlinguer, 200 sayfa tutan 1976 - 1979 faaliyet raporunu sunmuştur. Raporun özünü İtalya'nın içine düştüğü hükümet bunalımı ve bunun çözüm yolları oluşturmaktaydı.

Raporda sorun özetle şu şekilde dile getirilmiştir : «Bugün gerekli olan hükümet, demokratik güçler koalisyonuyla oluşacak bir hükümettir; İKP'nin eşitlik koşullarında, işçilerin ve halkın büyük gücünü temsil etme rolüne tekabül eden bir ağırlıkla, tam varlık olarak katılacağı bir hükümettir. Siyasi kavgamızın ve seçim kampanyamızın temel hedefi budur. İtalyanların çözmesi gereken düğüm, komünistleri kapsayan bir hükümetle demokratik birlik siyasetini geçerli kılmaktır.»

Berlinguer, daha sonra parti sorunlarına eğilmiş, 1974'de 1.657.895 olan üye sayısının bugün 1.790.450'ye ulaştığını belirtmiştir.

Sosyalist Partiye hitaben Berlinguer, bu partinin birlik politikasına bağlılık beyan etmesinin yetmediğini, on yıldan beri İtalya'nın başlıca sorununu oluşturan konuda tavrını açıkça ortaya koyması gerektiğini söylemiştir. Sosyalistler, İKP'nin demokratik birlik hükümetine katılmasından yana mıdırlar, değil midirler?

Seçim kampanyasının 1976'dakinden daha çetin geçeceğini belirten Berlinguer, İtalya'nın bugünkü durumunun her türlü provokasyona açık olduğunu söyleyerek, İKP militanlarına son derece uyanık olmalarını tavsiye etmiştir.

İKP XV. Kongresi, 3 Nisan Salı akşamı Merkez Komitesinin seçilmesiyle tamamlanmıştır. Luigi Lungo ve Enrico Berlinguer oybirliğiyle yeniden Parti Genel Başkanlığına ve Genel Sekreterliğe seçilmişlerdir.

Nikaragua'da Mücadele Şiddetleniyor

Bir orta Amerika ülkesi olan Nikaragua'da iki yıl önce başlayan ve gerici Somoza dikta rejimini devirmeyi amaçlayan silâhlı halk hareketi yeniden şiddetlendi. Geçen hafta, Sandinista gerillalarının başkent Managua yakınlarındaki bir şehri ele geçirdikleri haber verildi. Hâlen Somoza'nın paralı asker Milli Muhafızlarıyla gerillalar arasında yoğun çatışmalar sürüyor.

Sandinista Cephesinin sözcüsü rahip Ernesto Cardenal, Tahran'ı ziyareti sırasında verdiği demeçte, Somoza'nın 100 bin insanı katlettiğini, ülke topraklarının yüzde 30'unun da kendi şahsi mülkü yaptığını söylemiştir. Somoza'nın Washington'un doğrudan desteği ile dünyanın en zalim ve suçlu rejimlerinden birini kurduğunu söyleyen Rahip Cardenal «ABD tarafından silâhlandırılan 14 bin kişilik Milli Muhafızlar ülkemiz topraklarında tam bir Amerikan işgal kuvveti haline gelmişlerdir,» demiştir.

Nikaragua'da geçen yıl patlak veren bir ayaklanma kısa sürede geniş tabanlı bir halk hareketine dönüşmüş, başgösteren genel grevler karşısında Somoza muhalefete «uzlaşma» önerilerinde bulunmuştu. Muhalif güçler bu önerileri kabule yanaşmamışlar ve daha sonra Somoza'nın Amerikan teçhizatlı ordusu bazı şehirleri havadan bombalayarak ayaklanmayı zorlukla durdurabilmişti. Arada geçen zamanda toparlanan halk güçleri şimdi yeniden saldırıya geçmişlerdir. Nikaragua'da yıllardır dikta rejimiyle savaşan Sandinista gerillaları Somoza'nın bu defa kesin olarak devrilmesi için halkı ayaklanmaya çağırmaktadırlar.

Tam bu sırada diktatör Somoza'nın «tatil» için ABD'ye gittiğinin açıklanması, ABD emperyalizmi için «hassas» bir bölgede bulunan Nikaragua'da durumun bir hayli kritik olduğunun işaretidir. ABD, Somoza'yı «tatil»e göndermekle Nikaragua'daki stratejik, ekonomik ve siyasi çıkarlarını «başka yollar» dan sağlamaya çalışıyor olabilir. Ama sonucu bu defa da yine halk güçlerinin mücadelesi belirleyecektir.

FAŞİZME GEÇİT V

SOSYALİSTLERİN MERKEZİ BERABERLİĞİ ZORUNLUDUR

Günümüz şartlarında ilk başta yapılması gereken, sosyalist hareket içinde yeralan siyasî çizgilerin merkezi plânda bir araya gelmeleri ve ortak bir eylem platformu etrafında güçlerini birleştirmeleridir. Siyasî merkezlerin antifaşist mücadelede ortak hedefler belirleyip, bu hedeflere varmak için ortak bir eylem programı için birleşmeleri, işçi sınıfının ve kitlelerin antifaşist mücadelesinin merkezi plânda örgütlenmesinin ilk, fakat en önemli adımıdır. Sosyalist hareket içinde yer alanların bir bölümünün sekterlikleri nedeniyle bir türlü gerçekleştirilemeyen bu ilk adım, işçi sınıfının eylem birliğinin sağlanmasında çok önemli mesafe katedilmesini mümkün kılacaktır. Çünkü sosyalist siyasî çizgilerin örgütsel işleyişinin, bir başka deyişle demokratik merkeziyetçiliğin iş ve eylem birliği doğrultusunda harekete geçirilmesi, yurt çapında disiplinli bir eylem programının yürürlüğe konmasını sağlayabilecek, böylesine güçlü bir atılım ise demokrasi saflarında yer alan diğerlerinin sosyalistler etrafında kümelenerek antifaşist cepheyi genişletmeleri sonucunu getirebilecektir.

MERKEZİ BERABERLİĞİN TABAN ÇALIŞMASIYLA TAMAMLANMASI

Ama yine de merkezi seviyede örgütleri bir araya getirmekle mesele tamamen çözümlenmez. Bu konuyu Rapor şöyle ele almaktadır

> «Birlikte eylemi ve meselâ Fransa'dakiler gibi, birleşik cepheye katılan parti ve örgütlerin oluşturduğu irtibat komitelerinin kurulmasını öngören bir anlaşmaya varmakla yetinmek yetmez. Bu sadece bir ilk adımdır. Anlaşma, birlikte eyleme ulaşılabilmesi için yardımcı bir araçtır; kendi başına bir birleşik cephe demek değildir. Komünist ve Sosyalist partilerin önderleri arasında bir irtibat komisyonu, birlikte eylemi gerçekleştirmek için gereklidir; ama kendi başına, birleşik cephesinin gerçekten gelişmesi, faşizme karşı en geniş kitlelerin mücadeleye sokulması için yeterli olmaktan çok uzaktır.
>
> Komünistler ve tüm devrimci işçiler fabrikalarda, işsizler arasında, işçi mahallelerinde, yoksul şehir ahalisi içinde ve köylerde seçimle (ve faşist diktatörlüğün hüküm sürdüğü ülkelerde birleşik cephe hareketine katılan en yetkin çevrelerden tespitlerle) oluşan, parti olmayan birleşik cephe örgütlerinin kurulmasına çalışmalıdırlar. Ancak bu tür örgütler, örgütlenmemiş muazzam emekçi kitlelerini de birleşik cephe hareketine katabilir, kapitalist saldırıya, faşizme ve gericiliğe karşı mücadele de kitle inisyatifinin gelişmesine yardımcı olabilir.
>
> Örgütlenmiş işçilerin birlikte eylemi başlangıçtır, temeldir...» (Georgi Dimitrov, Seçilmiş Eserler, Sofya 1972, İng. Cilt 2, Sf. 33-34)

Görüldüğü gibi mücadeleyi örgütlü birliğe ulaştırmak için partilerin merkezi plândaki işbirliği yeterli olmamaktadır. İşçilerin kitlesini mücadeleye kazanabilmek için geniş ve yoğun bir taban çalışması da yürütmek gerekmektedir. Burada da antifaşist cephenin kitlesel taban örgütlerini oluşturmak için, sosyalistlere büyük sorumluluk ve görev düşmektedir. Alıntıda sözü edilen «parti olmayan birimler» işçi sınıfını ve emekçilerin kitlesini mücadeleye kazanmak için önerilen bir çalışma ve örgütlenme şeklidir. Çünkü açıkça belirtildiği gibi işçilerin büyük kitlesi o günlerin «Batı» sında —bugün de aynı mertebede olmasa bile hâlâ öyledir— sendikalı bile değildir.

Ülkemiz işçi sınıfının sendikalaşma oranı bir hayli —çoğu Avrupa ülkesinden fazla— yüksektir. Bu nedenle söz konusu tipten bir örgütlenmenin ülkemizde zorunlu olduğunu söyleyemeyiz. Zaten burada dikkat edilmesi gereken öz, bu «parti olmayan birimler» yardımıyla işçi sınıfının esas kitlesini mücadeleye kazanmaktır. Bu nedenle söz konusu birimler «birleşik proleter cephe» nin taban organları olarak değerlendirilebilirler. Üstelik böylesi bir örgütlenme sosyalistlerle işbirliğine bir türlü yanaşmak istemeyen sosyal demokrat merkezleri zorlamak açısından yararlı görülmüştür. Kaldı ki, yeni tipten partiden farklı ve bir anlamda seçim partisi hüviyetine bürünmüş sosyal demokrat partiler içindeki işleyiş laçkalığı da böylesi bir yolun önerilmesinin nedenlerindendir. Sosyal demokrat partiler içindeki henüz tamamiyle bozulmamış devrimci işçilerin, iş ve eylem birliği için kendi partilerine yönelik etkin ve zorlayıcı rolleri böyle sağlanmak istenmiştir.

Ülkemizde sosyalist partiler arasındaki antifaşist iş ve eylem birliği tüm parti kademelerinde daha bir disiplinli ve merkezi işleyişli olmak şansına sahiptir. Ama böyle de olsa işçi sınıfının kitlesini sosyalist partilerin işbirliğine tümüyle kazanmak —hele başlangıçta— pek olası değildir. Bu nedenle özellikle sosyal demokrasinin ve diğer burjuva siyasetlerin etkinliğinde olan ya da politika dışı duran yüzbinlerce işçiye uzanmak, sosyalistlerin acil görevlerinden birisi haline gelecektir. İşte bu noktada antifaşist güçbirliğinin taban örgütlerini oluşturmak için yaratıcı bir çalışma yürütmek gerekecektir. İşçilerin hızla politize oldukları bir ortamda merkezi plânda antifaşist eylem birliğinin ilk adımı atıldıktan sonra, en geniş kitlelerin hangi biçimler altında mücadeleye kazanılacaklarına şu anda karar verilemez. Ama unutmayalım ki Türkiye'de kitlelerin politizasyonu bir hayli ileridir ve çalışanların mesleki örgütlenme seviyeleri oldukça yüksektir. Bu durum siyasî plânda sağlanacak işbirliğinin yanısıra demokratik ve mesleki kitle örgütleri arasında gerçekleştirilecek eylem birliklerinin örgütlü antifaşist mücadelenin en geniş kapsamlara ulaştırılmasında tayin edici rol oynayacaklarına işaret etmektedir.

ANTİFAŞİST GÜÇLERİ BİRLEŞTİRME EĞİLİMİ YAYGINLAŞMAKTADIR

Görüleceği gibi sınıfsal mücadelenin örgütlenmesinde, temel ilkeler hep aynı kalmakla birlikte, ülkenin özgül şartları büyük rol oynamaktadır. Zaten önemli olan bilimin ışığında, içinde yaşanılan toplumun somut şartlarını somut olarak ele almasını bilmek ve bundan gerekli çözümlere varmaktır. İşte işçi sınıfının kitlesel örgütlü birliği temeli üzerinde oluşturulacak antifaşist güç ve eylem birliğinde de bu esastan hareket etmek gerekir. Bugün ülkemizde faşizmin zorbalığı dozunu artırdıkça, faşizme duyulan nefret de artmakta, saldırganlığa karşı yükselen tepkiler büyümektedir. Antifaşist saflarda yürütülen mücadelenin dağınıklığı ve kendiliğindenliği nedeniyle faşist zorbalığın önünün alınamayışı böyle sürdükçe ve faşizme karşı etkili bir mücadele yürütmenin mümkün olmayacağı inancının yaygınlaşması, antifaşist safların örgütlü birliğe kavuşturulması için sürdürülen çabaların yoğunlaşması sonucunu vermektedir. Faşizmin panzehirinin, ancak ve ancak en geniş kitlelerin birleşik ve örgütlü mücadelesi olacağı, yaşanılan acı deneylerle de olsa devamlı kanıtlanmaktadır. Bu nedenle de antifaşist mücadele içinde yer alanlar, birleşik mücadeleyi örgütleyebilmek için ilk ağızda mevcut örgütlenme imkânlarını değerlendirmeye yönelmekte, bir bakıma toplumun bu konudaki somut şartlarından hareket etmektedirler. İşte çağrı şekli ve belirlenen hedef ne olursa olsun, merkezi plânda veya yerel olarak çeşitli meslek ve kitle örgütleri arasında oluşturulmaya çalışılan iş ve eylem birliklerini bu açıdan değerlendirmek gerekir.

ANTİFAŞİST SAFLARIN SINIFSAL KOMPOZİSYONU

Tekrarlamaya gerek yoktur ki, faşizme karşı sürdürülen mücadele, tüm toplumsal mücadelelerde olduğu gibi, sınıf temeli üzerine oturur. Bu nedenle de antifaşist safların bir sınıfsal temeli, daha başka deyişle sınıfsal kompozisyonu vardır. Mücadele doğrudan karşıt kamplardaki sınıf ve tabaka kümeleşmeleri arasında olur.

Faşizme karşı yürütülen mücadelede faşizmden çıkarı olmayan, faşizmin bastırmak istediği tüm toplum kesimleri objektif olarak aynı safta yer alırlar. **Rapor**'da bu konuya şöyle yaklaşılmaktadır:

> «Emekçi halkın büyük çoğunluğunu faşizme karşı mücadeleye seferber etmekte, proleter birleşik cephe temelinde geniş bir anti-faşist Halk Cephesinin oluşturulması özellikle önemli bir görevdir. Proletaryanın bütün mücadelesinin başarısı, bir yanda proletarya, öbür yanda sanayice gelişmiş ülkelerde dahi nüfusun çoğunluğunu birlikte oluşturan emekçi köylülük ve şehir küçük burjuzavisinin temel kitlesi arasında bir mücadele ittifakının kurulmasına çok yakından bağlıdır.
>
> Bu kitleleri kendi yanına çekmek isteyen faşizm, ajitasyonunda, şehir ve kır emekçi kitlelerini devrimci proletaryaya karşı çıkarmaya çalışmakta, küçük burjuvaziyi «Kızıl tehlike» öcüsüyle korkutmaktadır. Bu silâhı, onu kullananlara karşı çevirmeli, emekçi köylülere, zanaatkârlara ve aydınlara gerçek tehlikenin nerede olduğunu göstermeliyiz.» (a.g.e. sf. 35).

Görüldüğü gibi Dimitrov işçi sınıfının mücadelesinin **bütününde** savaş müttefikleri olarak emekçi köylülüğü ve şehir küçük burjuvazisini belirlemektedir. O yıllarda bu iki toplum kesimi faşizmin demagojisine kapılabilmekte, faşizm onlar arasında kendisine hatırı sayılır yandaşlar bulabilmektedir. İşte bu nedenle Rapor'un Antifaşist Halk Cephesi bölümünde, sosyalistlerin köylülük ve şehir küçük burjuvazisi içindeki çalışmalarının önemine parmak basılmakta ve çalışma yöntemlerinin esasları dile getirilmektedir. Sosyal demokrasi bir işçi hareketi olduğu için de, söz konusu toplum kesimlerinin antifaşist mücadeleye kazanılmaları **birleşik proleter cephe**'den daha geniş, onun etrafında oluşan bir **antifaşist halk cephesi** ile öngörülmektedir.

Oysa bizdeki sosyal demokrasinin, bir «işçi siyaseti» değil daha çok ara tabakalardan tekelciler kadar uzanan ve ağırlığını ara tabakaların oluşturduğu toplumsal yelpazenin çıkarlarını aksettirdiği bir gerçektir. İşte bu nedenle ülkemizde sosyalistlerin sosyal demokrasi ile işbirliği bir anlamda Rapor'daki **antifaşist halk cephesi** ile kıyaslanabilir.

Ancak bu noktada sosyal demokrasinin sağ ve sol kanatları arasındaki ayrımı da göz önünde tutmak gerekir. Burjuvazinin hemen tümüyle tekelleşip gericileştiği ve faşizme angaje olduğu o dönemde «geniş cephe» nin ezici çoğunluğunu işçilerin emekçi köylülerin ve şehir kü-

VERMEMEK İÇİN-5

çük burjuvazisinin meydana getiriyor olması doğaldır. Bu nedenle de bu cephe aynı zamanda bir **«halk cephesi»** olarak nitelenmiştir. Dolayısıyla Rapor'daki «antifaşist halk cephesi»ni günümüz Türkiye'sinde sosyal demokrasinin sadece sol kanadını içine alan «antiemperyalist - antifaşist halk cephesi»yle bir tutabiliriz. Ancak Türkiye'de faşizme karşı, burjuva demokratik haklar uğruna sosyal demokrasinin bütünüyle birlikte çalışmak mümkündür ve gereklidir. Ki bu da «halk cephesi»nden daha geniş kapsamlı bir **antifaşist güçbirliğini** gerektirir.

ANTİFAŞİST SAFLARIN ÖRGÜTLENMESİ SİYASİ PLATFORMDA OLUR

Antifaşist mücadelede sınıfsal temel esastır ama, sınıf ve tabakaların bu mücadeleye sevkedilip mücadelenin yönlendirilmesi farklı toplum kesimlerinin kendiliğinden davranışlarıyla olmaz. Mücadelenin örgütlü olması zorunluğu ister istemez yığınları temsil eden örgütlerin yönlendiriciliğini zorunlu kılar. Ve hep bilinir ki bu yönlendiriciliği yapmak işlevi de sınıf ve tabakaların siyasî örgütlerinin, yanı siyasî partilerindir. Zaten dünya pratiği de bu gerçeği kanıtlamaktadır.

Bu konudaki örnekleri tek tek sıralamaya gerek yoktur. Bulgaristan'daki Vatan Cephesi, 1930'larda Fransa'daki Halk Cephesi, İspanya'da mücadelenin değişik aşamalarında bulunan antifaşist cephe ve birlikler, Latin Amerika ülkelerindeki antifaşist cephelerden bilinenlerdir.

Antifaşist cephenin önemi büyüktür. Çünkü, burada işçi sınıfının kitlesi dışında kalan ve faşizmden çıkarı olmayan geniş bir kitlenin mücadeleye kazanılması sözkonusudur. **Sosyalist birlik** nasıl işçi sınıfının kitlesini mücadeleye seferber ederek antifaşist safların temel ve öncü gücünün oluşturulmasını sağlıyorsa, şimdi de bu temel üzerinde faşizmden çıkarı olmayan tüm çalışanlar kitlesinin beraberliğini sağlayacak olan antifaşist cephenin şekillendirilmesi gerekir. Bu nokta son derece önemlidir ve hatırlanacağı üzere yazımızın önceki bölümlerinde faşizmi engelleyecek mücadelenin dört ana ilkesinden birisi olarak Rapor'da yer almıştır.

Ülkemizde henüz daha girişimler aşamasında olan anti-faşist iş ve eylem birliklerinde ortaya çıkan kompozisyonların temelini farklı sınıf-ve tabakaların siyasî çizgileri oluşturmaktadır. Ancak, gerek **sosyalist birliğin** henüz sağlanamamış olması, gerek sosyal demokrasi içindekî ayrışma sürecinin belirli bir kristalleşme ve örgütsel somutlanma noktasından uzak bulunması, antifaşist nitelikteki iş ve eylem birliği girişimlerinin **siyasal örgütlerin ittifakları** şeklinde belirlenmesinde olumsuz rol oynamaktadır. Böyle olunca da siyasî örgütlerin, yani partilerin işbirliği yerini çoğu kez **şeklen,** demokratik meslek ve kitle örgütleri arasındaki iş ve eylem birliğiyle bırakmaktadır. Tabiî böylesi, en başta işleyiş açısından hatırı sayılır olumsuzluklara yol açmaktadır. Çeşitli güç ve eylem birlikleri girişimlerinden kalıcı bir cephe örgütlenmesine, hatta programlı bir iş ve eylem birliğine dahi varılamamasının başlıca nedeni budur.

MESLEKİ VE DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNİN YERİ

Böyle diye, demokratik meslek ve kitle örgütlerinin antifaşist işbirliği yapmalarına karşı mı çıkmak gerekir?

Hemen belirtelim ki, sözkonusu örgütler, burada kitlesel temsil niteliğinde olanları kastediyoruz; yoksa örgüt anarşisini azdıran kimi küçük dükkâncıların üç beş kişiyle kurdukları gecekondu dernekleri değil! - parti değillerdir ama mesleki ya da zümresel planda, ekonomik ve demokratik işlevleri açısından sınıfsal öz ve temsil niteliğine sahiptirler. Bu nedenle de bu örgütler gerektiğinde antifaşist cephede örgütsel olarak yer alabilirler. Ne ki, bu durumda siyasî örgütler yanında onların rolü ikincil olur.

Bizdeki uygulamalarda ise bu örgütler, sözgelimi DİSK, TÖB-DER ve diğerleri antifaşist iş ve eylem birliği girişimlerinde şeklen de olsa birinci planda yer almaktadırlar. Çünkü hayat sürmektedir ve siyasî plandaki olumsuzlukların giderilmesini beklememektedir. Böyle olunca da bir örgütler beraberliği, dayanışması, işbirliği vb. diyebileceğimiz antifaşist güçbirliği adeta kendine demokratik meslek ve kitle örgütleri kanalından yol açmaya çalışmaktadır.

Üstelik böylesinin olumsuzluklarıyla birlikte olumlu yanları da vardır. Çünkü böylece kalıcı bir antifaşist cephe örgütlenmesi için neyin ve nasılının gerekli olduğu hayatın deneyleriyle anlaşılmaktadır. Ancak onun bir başka kayda değer olumluluğu, dolaylı yoldan da olsa farklı siyasî çizgilerin bir araya gelmelerini sağlaması, bunlar arasında nasıl uyum sağlanacağına ışık tutmasıdır. Bir başka deyişle, meslekî ve demokratik kitle örgütleri arasındaki iş ve eylem birlikleri, - müzminleşmemek koşuluyla - siyasî örgütler ittifakıyla oluşacak olan kalıcı bir antifaşist cephe örgütünün oluşmasına katkıda bulunur, böylesi bir hedefe ulaşılmasını kolaylaştırıp yakınlaştırır.

MESELELERİN ÇÖZÜMÜNDE DOĞMATİZMDEN VE PRAGMATİZMDEN KAÇINMAK GEREKİR

Bu noktada diyalektik dışı yaklaşımlarla meselenin bir tarafını mutlaklaştıran tartışmaların anlamsızlığına - ve eylemi yokuşa sürdüğü için de zararlılığına - dikkati çekmek gerekir. Kimileri çeşitli meselelerin çözümünü bir sıraya koymakta ve tam bir dogmatik kafayla **önce biri, sonra ötekisi, daha sonra da berikisi** diyerek meselelerden biri çözümlenmedikçe diğerlerine el atılmasını yasaklamaktadırlar. Böylelerinin yaptığı, akıp giden hayattan kopuk gevezeliklerden başkası değildir.

Elbette meselenin çözümlenmesinde bir öncelik sonralık ilişkisi, bir tayin edici olanı belirleme ilkesi vardır. Sözgelimi antifaşist mücadelenin örgütlenip başarıyla yürütülmesinde **tayin edici** olan işçi sınıfının eylem birliğini sağlayacak **sosyalist birlik**tir. Ama, bu demek değildir ki, sosyalist birlik sağlanmadan antifaşist iş ve eylem birliği konusunda hiç bir şey yapılamaz! Buna karşılık, **şimdi esas mesele fşizme karşı güçbirliğidir! Sosyalist birlik daha sonranın, işçi sınıfının iktidarı ele geçirmeye hazır olduğu dönemin meselesidir!** diyerek, antifaşist mücadeleyi kendiliğindenliğe ve antifaşist cepheyi derneklerin güçbirliği seviyesine indirgemek de aynı ölçüde sakat anlayışın ürünüdür. Gerçi bugün açık açık böyle şeyler diyenlere rastlanmamaktadır. Ama kimilerinin yaptıkları hiç de bundan farklı değildir.

Önemli olan ülkenin ve içinde yaşanılan toplumun şartlarının iyi değerlendirilmesidir. Böyle yapıldığında tayin edici olanı çözüme ulaştırmak için hangilerine ne ölçüde ağırlık verilmesi gerektiği de ortaya çıkar.

Antifaşist mücadelede işbirliği ve cephe oluşturulmasıyla ilgili ittifak ilişkilerinin griftliği, geçmişte de bazı tartışmalara yol açmış, özellikle öncelik-sonralık konusunda tartışmalar çıkmıştır. 7. Kongre'deki tartışmaları değerlendiren Dimitrov kapanış konuşmasında konuya şöyle ışık tutmuştur.

> **«Kimi yoldaşlarımız** birleşik proleter cephe ile mi, anti-faşist Halk Cephesi ile mi işe başlamalı **sorusuna cevap bulmak için gereksiz yere zihin patlatıyorlar.**
>
> **Bazıları, proletaryanın sağlam bir birleşik cephesini örgütlemeden önce anti-faşist Halk Cephesini kurmaya başlayacağımızı söylüyorlar.**
>
> **Bazılarına göre de, kimi ülkelerde birleşik proleter cephesi Sosyal Demokrasinin gerici bölümünün direnişiyle karşılaştığı için, işe hemen Halk Cephesinin inşaası ile başlamak ve ondan sonra birleşik işçi sınıfı cephesini bu temel üzerinde geliştirmek daha doğrudur.**
>
> **Belli ki her iki grup da, birleşik proleter cephesi ile anti-faşist Halk Cephesinin, mücadelenin canlı diyalektiğiyle birbirlerine bağlı olduklarını; faşizme karşı pratik mücadelede içiçe geçtiklerini; onları birbirinden ayıran bir Çin duvarı olmadığını idrak edemiyorlar.**
>
> **Zira anti-faşist Halk Cephesinin** baş çeken **gücü olan işçi sınıfının eylem birliği sağlanmadan gerçek bir anti-faşist Halk Cephesinin kurulabileceği ciddî olarak düşünülemez. Aynı zamanda, birleşik proleter cephesinin daha ileri düzeyde gelişmesi, hatırı sayılır bir ölçüde, onun faşizme karşı bir Halk Cephesine dönüşmesine bağlıdır.»** (a.g.e. sf. 92).
>
> ......
>
> **«İşçi hareketinin yanısıra güçlü bir köylü hareketinin gelişmekte olduğu, köylü kitlelerin kendi örgütlerine sahip bulundukları ve bu örgütlerin tarım krizi nedeniyle gittikçe radikalleşmekte olduğu, ulusal baskının ulusal azınlıklarda kızgınlıklar uyandırdığı Polonya gibi daha başka ülkelerde sorun farklıdır. Burda mücadele için Halk Cephesi birleşik proleter cephesinin gelişmesine paralel olarak yol alacaktır; ve bu tip ülkelerde bazen genel bir Halk Cephesi oluşturma hareketi bir işçi sınıfı cephesi oluşturma hareketinden hattâ daha hızlı gelişebilir.** (a.g.e. sf. 94)
>
> ......
>
> **«Ne var ki proletaryanın sayıca nisbeten az olduğu, köylülerin ve şehir küçük burjuva tabakalarının ağır bastığı bütün ülkelerde, tüm emekçilerin başını çekme işlevini yerine getirebilmesi için işçi sınıfının kendisinin sağlam bir birleşik cephesini kurma yolunda her çabayı harcamasının daha da zorunlu olduğu unutulmamalıdır.**
>
> **Görülüyor ki, yoldaşlar, proleter cephesi ve Halk Cephesi sorununu ele almada bütün halklar için geçerli genel reçeteler olamaz. Bu konuda evrenselcilik, tek ve aynı reçetenin bütün ülkelere uygulanması, müsaadenizle, cehaletle aynı şeydir ve cehalet, evrensel kesin şemalar kisvesine bürünüp ortaya çıktığında dahi, hattâ özellikle böyle ortaya çıktığında, kafasına kafasına vurulmaya müstahaktır.»** (a.g.e., sf. 95).

Bir hayli uzun olan bu alıntıyı bilerek yaptık. Çünkü bir yandan dogmatizm, öte yandan buna tepki konumunda olan pragmatizm, meselelerin çözümlenmesini bir hayli zorlaştırmaktadır. Meselelerden birinin önceliğini mutlaklaştıranların direnmeleri yüzünden de çoğu zaman çeşitli platformlardaki birliklerin yürürlüğe konulmasında büyük zorluklarla karşılaşılmaktadır. Dimitrov'un açıklamaları bu konudaki tartışmaların anlamsızlığını kuşku götürmez biçimde gözler önüne sermektedir.

(Devam Edecek)

Sıkıyönetim Yayın Yasakları Üzerine

NECLA FERTAN: «Gazete ve dergi yasaklama, bilimsel eser toplama gibi eylemler Sıkıyönetimin amacı dışında kalır ve hukuka aykırı uygulamalardır... Bir memlekette düşünceyi cezalandıran yasalar varsa basın ve düşünce özgürlüğünün düzeyi hakkında söylenecek tek şey, "Bu memlekette düşünce cezalandırılır," demekten başka ne olabilir?»

Sıkıyönetimin yayın yasaklamaları hakkında kendisine yönelttiğimiz sorulara Avukat Necla Fertan şu cevapları verdi:

1) Yoğunlaşan yayın yasaklarını, bu alandaki hak ve özgürlükleri düzenleyen yasalar ve hukuk ilkeleri açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

— Devletimiz, Anayasal bir hukuk devletidir. Sıkıyönetimin de bir Anayasa kurumu olduğu kesindir. Bu yüzden Anayasal Hukuk Devletinin ilkeleriyle sıkı sıkıya bağlıdır. Bu ilkeler dışında karar alamaz, eylemde bulunamaz.

Anayasal hukuk devletinin «amaç dışı uygulama yasağı» gibi köklü ve esaslı ilkesine de uymak zorundadır.

Sıkıyönetim, «Anayasanın tanıdığı hür demokratik düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelen yaygın şiddet hareketlerini önleme ve bastırma amacı» ile ilân edilmiştir.

Son Sıkıyönetimin varlık sebebi bu karardır. Şu halde Sıkıyönetim Komutanlıklarının karar ve eylemlerinin hududu ve ölçüsü bu kararla çizilmiştir. Amaç, şiddet hareketlerini önleme ve bastırmadır. Bu amaca yönelik olmayan karar ve eylem hukuk devleti ilkelerine ters düşer.

«Gazete ve dergi yasaklama», «bilimsel eser toplama» bu amacın dışında kalır ve kanımca hukuka aykırı uygulamalardır. Uygulamada dayanılan 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 3/e maddesi esasen Anayasaya aykırıdır. Zira bu madde hakkın özünü (düşünceleri açıklama ve yayma hakkını) tamamiyle ortadan kaldırmaktadır. Ancak, maddenin bu Sıkıyönetim döneminde dayanak yapılmasının yanlışlığı sadece bu niteliğinden değil, bunun yanında Sıkıyönetimin ilân sebebinden gelmektedir.

Dergi, gazete ve bilim eseri, tabanca, bomba ve silâhla eşit tutulamıyacağına göre, şiddet hareketlerini önleme gerekçesiyle ilân edilen bir Sıkıyönetimin Komutanının 1402 sayılı kanunun 3/e maddesine rağmen «dergi ve gazete kapatması», yetki saptırması olarak nitelenebilir.

2) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ve sözleşmeler Anayasanın 65. mad. uyarınca iç hukuk kurallarından sayıldığına göre, yasaklanmaları bu açıdan nasıl değerlendiriyorsunuz?

— Yukarıda açıklamaya çalıştığım gibi, «gazete ve dergi» kapatma ve benzeri işlemler iç hukuk kurallarına aykırıdır. Ayrıca insan hakları sözleşmesine, Helsinki Sonuç Belgesine Avrupa İnsan Hakları Antlaşmasına da açıkca aykırıdır.

3) Sözkonusu yasaklamaları, ülkemizde basın ve düşünce özgürlüğünün düzeyi ve demokrasi saflarının talepleri açısından nasıl yorumluyorsunuz? Basın ve düşünce özgürlüğü alanında sizce Türkiye'nin dünyadaki konumu nedir?

— Anayasamıza göre düşünce özgürdür. Bu özgürlüğün hiç bir sınırı yoktur. T.C.K.'nun 142. maddesi ise düşünceye sınırlar koyar ve düşünceyi cezalandırır.

Bir memlekette düşünceyi cezalandıran yasalar varsa basın ve düşünce özgürlüğünün düzeyi hakkında söylenecek tek şey, «Bu memlekette düşünce cezalandırılır» demekten başka ne olabilir?

142. MADDE SIKIYÖNETİM MAHKEMELERİ GÖREV ALANI İÇİNDE DEĞİL

ANKARA SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ 142. MADDENİN 13 İLDE İLAN EDİLEN SIKIYÖNETİM GEREKÇESİNE VE AMACINA GİRMEDİĞİNİ BELİRTEREK GÖREVSİZLİK KARARI ALDI

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi 142. maddeye muhalefetten açılan bir dâvaya bakmayı reddetmiş, gerekçe olarak da bu, maddeyle ilgili suç iddialarının Sıkıyönetim gerekçesi dışında kaldığını ileri sürmüştür.

Mahkeme kararında özet olarak,

«... Anayasal düzeni ve temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketleri esas alınmak suretiyle, 13 il meyanında Ankara ilinde de sıkıyönetim ilân olunmuş bulunduğuna,... salt propaganda düzeyinde kalan ve yasalara göre suç olduğu ileri sürülen davranışların, suça tahrik ve teşvik niteliğine dönüşme olasılığı bulunmadığı ahvalde sıkıyönetim askeri mahkemelerinin yargı görevi dahilinde kabulü olanağı bulunmadığına binaen, işbu dâvaya mahkememizin bakmakla görevi olmadığına oybirliği ile karar verildi...»
denilmektedir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinin bu kararı Sıkıyönetim Mahkemelerince bu yolda alınan tek karar değildir. Bundan önce de TCK'nun 141. ve 142. maddelerine giren suç iddiaları üzerine çeşitli Sıkıyönetim Mahkemeleri aynı gerekçeyi ileri sürerek görevsizlik kararları almışlardır. Oysa, hatırlanacağı gibi, bir süre önce Anayasa Mahkemesi 142. maddeye yapılan bir itiraz başvurusunu usulden geri çevirirken, gerekçe olarak, bu madde kapsamına giren suç iddialarının Sıkıyönetim Mahkemelerince ele alınmaları gerektiğini ileri sürmüştü.

Hemen bütün yetkili hukuk otoriteleri tarafından tepki ile karşılanan ve eleştiri konusu olan Anayasa Mahkemesinin bu kararının olumsuzluğu ve geri niteliği, Sıkıyönetim Mahkemelerinden dahi çıkan bu gibi kararlarla da gittikçe daha iyi gözler önüne serilmektedir.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Kararı: "YASAK YAYIN BULUNDURMAK SUÇ DEĞİL"

Sıkıyönetim Kumandanlıklarının koydukları, hukuken geçerli olup olmadıkları meşkuk yayın yasaklarının yanısıra, «yasak yayın»ları kişinin «yanında bulundurması» nın da yasaklanması, bilindiği gibi sıkıyönetimin her gün rastlanan uygulamalarındandır. Ülkemizde sansür olmadığına göre bir yayın ancak satışa çıkarıldıktan sonra haklı ya da haksız herhangi bir gerekçeyle yasaklanabilir. Bu durumda herhangi bir yayını alıp yanında bulunduran bir kişi böyle bir yayını yasaklama kararından önce almış olabileceği gibi, bu yayının yasaklandığını da bilmeyebilir. Bilmekle de yükümlü değildir. Bu kişinin yanında böyle bir yasak yayının bulunması halinde «yasak yayın bulundurmak» tan sorumlu tutulması, sadece düşünce ve yayın özgürlüğü ilkesi ile değil, hukukun ana kurallarıyla da bağdaşır bir uygulama değildir. Buna rağmen bu hukuk dışı uygulamaya sıkıyönetimin ilânından bu yana sıkıyönetim kumandanlıklarınca sık sık başvurulmaktadır.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi geçende aldığı bir kararla bu uygulamanın hukuk dışı olduğu kadar, kanunlara da aykırı olduğunu belirterek «yasak yayın bulundurma» diye bir suç olmadığını doğrulamıştır.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinin kararında özetle şunlar söylenmektedir:

«Okuyuculara ulaşmış olan yayınların içerdiği suçlardan ötürü bunları okuyan, taşıyan, yanında ya da evindeki kütüphanesinde bulunduran kişi ya da her türlü kurum ve kuruluş mensuplarının cezai soruşturmaya tâbi tutulması yasa hükümlerine aykırı bir işlem yapmak anlamındadır... Sıkıyönetim Komutanlığının 30 Aralık 1978 tarihli ve 3 numaralı bildirisinin tetkikinde de görüleceği üzere, «Öğrenim kurumlarında... Siyasî amaçlı veya halkın huzurunu bölücü, kışkırtıcı yazı ve slogan yazmak... ve benzeri matbuaları... yanında bulundurmak... yasaklanmıştır?» denilmektedir. Bu yasaklama emrinin, başta Anayasa olmak üzere yasaların güvence altına aldığı hak ve özgürlüklerin, değinilen yasalar dışına çıkılarak, kötüye kullanılarak uygulanması halini kapsadığı izahtan varestedir. Bu itibarla, kapsamını bilmediği, veya içeriğinin herhangi bir suçu oluşturup oluşturmadığını kavramadığı ve bunu kavramak zorunda da olmadığı bir derginin özel sayısını satın alarak yanında bulundurduğu anlaşılan sanığın işbu davranışı, yukarıda sözü geçen yasaklama emri bünyesinde sayılmamıştır.»

GENEL KURUL TOPLANIRKEN

TÜRK-İŞ'de «Demokratik Muhalefet» Güçleniyor

TÜRK - İŞ 11. Genel Kurulu 16 Nisan'da toplanıyor. Türk - İş tarihinin en ilginç genel kurulunun bu olacağı sanılmaktadır. Çünkü, Türk - İş içinde giderek gelişen ileri işçi hareketi ilk kez bu denli örgütlenmiş ve Türk - İş yönetimine talip olmuştur. Seyfi Demirsoy ve Halil Tunç Genel Başkanlığında Türkiye'de sarı sendikacılığın sembolü haline gelen Türk - İş içinde, Türkiye işçi hareketinin gelişmesiyle giderek büyüyen demokratik muhalefet bugün önemli bir güç haline gelmiştir.

Türk - İş tarihine baktığımız zaman, demokratik muhalefetin geliştiği sendikaların Türk - İş'ten koparak genellikle DİSK bünyesi içine girdiklerini görüyoruz. Daha sonra ise gelişen ileri hareket Türk - İş yönetimini ele geçirmeye ve konfederasyon içinde etkinlik kurmaya yönelmiştir.

Türk - İş Genel Kuruluna 32 sendikadan 305 delege katılacaktır. 32 sendikadan 19'u «Demokratik İşçi Hareketi» adı verilen muhalefeti oluşturmaktadır. Ayrıca bu 19 sendikanın dışındaki bazı sendikaların şubelerinin de muhalefeti destekledikleri öğrenilmiştir. Örneğin Kayseri'de 7 sendikanın şube başkanları Demokratik İşçi Hareketine katıldıklarını açıklamışlardır. Sivas'ta yapılan bir toplantıda ise, Tek Gıda - İş, Maden - İş, Tes - İş, Sağlık - İş, Yapı İmar - İş, YSE - İş, DLH - İş sendikaları şube başkanları muhalefetin yanında olduklarını açıklamışlardır. Yine Diyarbakır, Mardin, Siirt, Urfa, Van, Muş, Bitlis il ve ilçelerindeki şube başkanları ve temsilciler ortak toplantı düzenleyerek Türk - İş'in bugünkü yönetimini eleştirmişlerdir.

Türk - İş Genel Kuruluna katılacak olan Demokratik İşçi Hareketi grubunun delegelikleri şöyle dağılmaktadır: Ağaç - İş (5), Basın - İş (3), Çimse - İş (11), Deri - İş (4), Hava - İş (4), Kauçuk - İş (3), Koop - İş (4), Kristal - İş (4), Likat - İş (5), Petrol - İş (14), Tarım - İş (16) Tez Büro - İş (6), T. Harp - İş (15), Tüm - Tis (3), TGS (4), BİF (8), Maden Federasyonu (24), DYF - İŞ (14), Yol - İş (16).

Türk - İş'in şimdiki yönetiminden yana olan sendikaların delege dağıtımları da şöyledir: Dok Gemi - İş (5), Haber - İş (4), Sağlık - İş (8), Sellüloz - İş (7), Su - İş (4), Şeker - İş (10), Tek Gıda - İş (35), Teksif (25), Türk - Metal (20), Türk - Sen (3), Tes - İş (12), Ulaş - İş (7), Toleyis (1).

Delege dağılımlarına bakıldığında Demokratik İşçi Hareketi grubunun Türk - İş yönetimini ele geçirme olasılığının yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca, muhalefetin dışında bulunan bazı sendikaların şubelerinin de muhalefet yanında yer aldığı düşünülürse, muhalefetin Genel Kurulda güçlü bir şekilde varolacaklarını kanıtlamaktadır.

Muhalefet hareketi güçlü gözükmesine rağmen Genel Kurul esnasında az da olsa sürprizlerle karşılaşılması mümkündür. Türk - İş'in bundan önceki Genel Kurulunda da 12 sendika muhalefet olarak ortaya çıkmış, fakat sadece 4'ü birlikte yürüyebilmişlerdi. Kuşkusuz 11. Genel Kurulda muhalefet olarak çıkan grup kendi içinde daha tutarlı ve daha organize olmuş bir görünümdedir. Aynı zaafın bu Genel Kurulda da yaşanması oldukça güç gözükmektedir.

Halil Tunç bir süre önce yaptığı açıklamada yeniden Genel Başkanlığa adaylığını koymayacağını söylemişti. Buna rağmen Halil Tunç'un daha önce de yaptığı gibi bu defa da son anda adaylığını koyması yine de beklenebilir. Ancak Halil Tunç'un, Teksif Sendikasından SSK Müdürler Kurulu üyesi Ekrem Özkılıç'ı Başkanlık için destekleyeceği de söylenmektedir. Ekrem Özkılıç'ın Türk - İş yönetim kurulunu ziyaret ederek kendisinin desteklenmesini istediği ileri sürülmüştür.

Türk - İş içinde çoğunluğunu sol sosyal demokratların oluşturduğu muhalefet kanadının başarı kazanması kuşkusuz Türkiye işçi sınıfı hareketine çok şeyler kazandıracaktır. Bu kazanımlar içinde en önemlisi şudur: Türkiye işçi sınıfının birliğinin sağlanmasında somut bir adım atılmış olacaktır. Muhalefet, yayınladığı deklerasyonda, eylem birliklerinden yana olduklarını ifade etmişlerdir. Türkiye işçi sınıfının birliğinin sağlanmasında en önde gelen ve zorunlu olan koşul, Türk - İş'in ileri bir konuma getirilmesi olmaktadır. Bu görev başarılmadan işçi sınıfının ekonomik ve demokratik hareketinin birliğinin sağlanması mümkün değildir.

DİSK'te Olağanüstü Kongre Girişimi Burjuvaziye Yarar

DİSK'i bir olağanüstü genel kurula götürmek için son zamanlarda belli çevrelerin çabalarının yoğunlaştığı gözlenmektedir. Bu çabalar, DİSK'den geçici olarak çıkartılan sendikalardan üçünün yöneticileri ile DİSK'e bağlı diğer bazı sendikaların üst yönetimleri tarafından yürütülmektedir.

DİSK'de olağanüstü genel kurul toplamak isteyenlerin temsil ettikleri siyasal eğilimler «Toplumsal ilerleme» grubu ile CHP'nin merkezine bağlı sağ kanat politikacıları şeklinde somutlanmaktadır.

İlerleme grubunun DİSK'de, TÖB-DER'de ve çeşitli meslek örgütlerinde izlediği grupçu tutumların olumsuzluklarını birçok defalar eleştirmiştik. Ve bu grupçuluğun geçen yaz yapılan DİSK Ören toplantısında, ve TÖB-DER 4'cü Olağan Genel Kurulunda CHP kurmaylarının DİSK ve TÖB-DER üzerindeki hesaplarına yaradığını belirtmiştik.

Şubat ayı içinde yapılan Tekstil Sendikası genel kurulunda ilerlemecilerin, DİSK'deki ve CHP'deki en tutucu unsurlardan Yunus Kara ile işbirliği yaparak, onu sendika başkanlığına aday gösterdiği de hatırlardadır.

Şimdi başlatılan «olağanüstü genel kurul» girişimlerindeki kompozisyon da gene CHP ile sağ sosyal demokrası arasındaki ittifakın yeni bir boyutudur.

Böylelikle Ören toplantısında başlayan kutsal ittifak Tekstil olaylarından ve kongresinden geçerek şimdiki noktaya kadar gelmiştir. İlerlemecilerin bu son gayretlerinin CHP üstyönetimine yaradığının önemli kanıtlarından birisi de, merkez yönetimi CHP kurmaylarına bağlı olan Lâstik - İş Sendikasının, olağanüstü genel kurul girişiminin başını çekenler arasında bulunmasıdır. Hatırlanacağı gibi, bu sendikanın başkanı ve CHP yöneticileriyle yakın olan Celâl Küçük, 6'cı Kongre öncesinde Kemal Türkler'e ve ilerlemecilere karşı CHP operasyonunun başını çekmiş, fakat aradan 10 ay geçtikten sonra, gene CHP'nin talimatıyla, Ören toplantısında Kemal Türkler ile kol kola girerek DİSK merkez yönetimine bayrak açmıştı. Gene hatırlanacağı üzere Ören'de Türkler ile Küçük arasındaki (CHP - İlerleme) işbirliğinin DİSK merkezine karşı eleştirisi, DİSK yönetiminin «hükümete karşı sert davrandığı» noktasında somutlaşmıştı.

Şimdiki olağanüstü kongre gayretlerinde, ilerlemeciler kendi grupsal açılarından neyi düşünürlerse düşünsünler, böyle bir girişim objektif olarak CHP'nin amaçlarına hizmet eder.

CHP'nin, ülkemizdeki en güçlü meslek örgütlerine bu yoldan saldırısı yeni değildir. Geçen yılki TÖB-DER kongresinde de oynanmak istenen oyun aynıydı. Şimdi de CHP, DİSK'deki huzursuzlukları büsbütün arttırmak, DİSK'i bölüp zaafa uğratmak ve onu bugünkü işlevinden uzaklaştırarak, en azından «etkisizleştirmek yoluyla uysallaştırmak» niyetindedir. Bu noktada ne yazık ki, ilerlemeci sendikacıların grupçuluğundan yararlanmaktadır.

Egemen çevreler TÖB-DER'de olduğu gibi DİSK'te de sağ sosyal demokrasi eliyle sürdürmek istedikleri bu böl-yönet politikasında ilerlemecileri kendilerine âlet etmektedirler.

DİSK'de yapılacak bir olağanüstü genel kurulun, CHP-İlerleme ittifakını yönetime getirmeyeceği açıktır. Çünkü ihraç edilen sendikaların tüm DİSK delegeleri böyle bir kongreye katılsalar bile, CHP-ilerleme işbirliğinin gücü yönetime gelmeye yetmemektedir. Bu gerçeği, bizzat olağanüstü genel kurul girişiminde bulunan kurt sendikacılar bizden daha iyi bilirler. Onlar delege hesaplarını çoktan yapmışlardır. Şu halde, niçin olağanüstü kongre istemektedirler? Bizce asıl önemli olan budur. İlerlemeciler açısından, böyle bir kongre, kendi seslerinin DİSK içinde ve kamu oyunda biraz daha duyulmasına, «muhalefetin bloklaşmasına» ve güç denemesiyle karışık bir çeşit gövde gösterisine hizmet edecektir. CHP ise DİSK'i zayıflatma ve kamu oyunda yıpratma emellerinde bir adım atmış olacaktır.

Özellikle, böyle bir kongrenin önümüzdeki 10 ay içinde yapılması hâlinde, şu anda geçici olarak DİSK'den çıkartılmış olan sendikalar genel kurula katılamayacaklardır. Kaldı ki, bu sendikalar arasında Maden-İş sendikası 6'cı Genel Kuruldan bu yana 8 milyon T.L. tutan DİSK aidatlarını bile ödemiş değildir.

Şu halde, ilerlemeciler olağanüstü genel kurul taleplerinin DİSK yönetimi tarafından reddedilmesi halinde, bunu kendi grupsal propaganda amaçları olarak kullanmak isteyeceklerdir. Şayet talep kabul edilirse, bu kez de ihraç edilen sendikalar kongreye alınmayacağı için, kongreyi muallel sayacaklar ve mahkemeye gidecekler, bir süre daha gürültü koparma fırsatı bulacaklar, ayrıca kamu oyu gözünde ilerlemeciler, sözkonusu sendikalar kongreye alınmadığı için DİSK yönetimine gelemedikleri izlenimini yaratacaklar, yani hem «güçlü» olduklarını bu yoldan kanıtlayacaklar (!), hem de mağdur pozuna bürünmüş olacaklardır. Ve iş bir yandan mahkemelerde, hattâ belki de kayyum talepleriyle, girişimleriyle, öte yandan kamuoyu önündeki suçlama ve demeçlerle sürüp gidecek, mesele bir yılan hikâyesine dönüştürülecektir.

İşte bu nedenlerden dolayı, parsayı ne ilerleme, ne de şimdiki DİSK yönetimi toplayacaktır. Parsayı toplayan BURJUVAZİ olacaktır.

Ve CHP şayet bu amacına ulaşırsa, gönlünde yatan aslan DİSK'i bölüp parçaladıktan sonra, DİSK'ten kendine bağlı sendikaları kopararak Türk-İş içindeki sosyal demokrat sendikalarla birlikte, büyük bir konfederasyon altında toplamak ve bunun sağında ve solunda küçük sendikaların ya da konfederasyonların bulunduğu bir sosyal demokrat konfederasyon oluşturmaktır. İşçi sınıfının tarihsel uyanışını önleyeceğini sanan sosyal demokrat düşler bir yana, bugün için asıl önemli olan CHP'nin şu anda DİSK üzerindeki oyunlarını ve hesaplarını bozmaktır. Bu konuda hepimize sorumluluk düşmektedir. Dileriz ki, ilerlemeciler «zararın neresinden dönülürse kârdır» diye düşünerek bu zararlı girişimlerinden vazgeçerler ve DİSK'in 1980 yılında yapılacak olan 7'ci olağan kongresinin - şu anda geçici ihraç edilen sendikaların da katılmasıyla - örgütsel birliği güçlendirecek yönde değerlendirirler.

Kuruluşunun 30.Yılında

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ

Lenin ve Barış

Özellikle günümüzde Lenin'in 109. doğum yıldönümüne, onun barış politikası açısından bakmak büyük önem taşıyor. Emperyalizmin silâhları, fark gözetmeksizin halkları hedef alıyor, dünyanın pekçok gerginlik bölgesinde, Lenin'in temellerini attığı barış politikasının zaferlerini sabote etmeyi deniyor. Barış özlemlerini elde ettiği mevzilerden geriye püskürtebileceğini uman militarizm, giderek bu umudunu da yitiriyor. Çünkü, Lenin'in barış politikasını benimseyenler ve sosyalist sistemin başını çektiği yumuşama siyaseti etrafında toplananlar günümüzde savaş yanlılarını tam bir kuşatmaya almış bulunuyorlar.

Lenin'in mücadelesini ve eserini barış dâvasından ve insanlığın genel çıkarlarından ayrı düşünmek olanağı yoktur. Lenin, dünyanın ilk sosyalist devrimini emperyalizmin saldırılarından korumak için sadece bir taktik olarak barışçı değil, bunun yanında o, sosyalizmin nesnel amaçları barışçı olduğu için, sosyalizmin gelişip güçlenmesinin önemli önkoşullarından birinin de barış mücadelesinin başarısı olduğunu bildiği için barışçıdır. 60 yılı aşkın bir zamandır Sovyet Devleti, Lenin'in tesbit ettiği politik hattı izleyip geliştirerek bugüne, bugünün barışçı ilkelerine ulaşmış bulunmaktadır. Çeşitli çarpıtmalara ve yanlış yorumlamalara rağmen Lenin'in barış yolundaki çabalarının bugünkü somutlanışı olan Detant'ı, dünyanın bütün emekçileri destekliyor.

Lenin'in fikirleri, onun barış dâvasına olan bağlılığını tartışma dışı tutacak kadar açıktır. ...sözlerini tahrife yeltenen burjuva politikacıları, çoğu zaman sosyalistlerin ... Onun görüşlerini ... haklı savaşlardan yana olmalarını, devrimci mücadelenin her biçimine gerektiğinde başvurmaları gerçeğini istismar ederler.

Aynı yolu, çeşitli goşist akımlar ve maocular da deniyorlar. Bunların da çıkış noktasını, burjuvazinin tesbitleri oluşturmaktadır. Ve her iki kanattan tahrifatçılar bir noktada birleşmektedirler: Lenin barıştan yana değildir, çünkü barış, emperyalizmin varolduğu bir dünyada onunla uzlaşmak demektir!

«Tarihsel her zigzag bir uzlaşmadır, yeniyi tümüyle inkâra yetecek kadar güçlü olmayan ile, eskiyi tümüyle yıkma gücünü henüz kazanmamış olan arasında bir uzlaşma» (1) diyen Lenin'in bu sözleri karşısında tahrifatçıların sözlerinin bir geçerliliği olamaz; ancak, bundan da öte, Lenin'in barış politikası ilkesel bir bakış açısından doğmaktadır. Yani sadece, Lenin'in barış diye bir görüşü olduğu için değil, sosyalizmin barış diye bir meselesi olduğu için Leninist barış mücadelesinden sözetmek hakkına sahip bulunmaktayız.

Emperyalist savaşın iç savaşa dönüştürülmesi ve hattâ devrim durumunun savaşa bağlı olarak olgunlaşma imkânının belirdiği 1. Dünya Savaşı öncesinin koşullarında bile Lenin'de savaşa karşı «onaylayıcı» bir eğilim görmek mümkün değildir. Şöyle diyordu:

«... Seferberliği ve savaşı önlemek için elimden gelen herşeyi yapıyorum ve yapmaya devam edeceğim. Milyonlarca proleterin birbirlerini vurmalarını ve kapitalizmin budalalığını, kendi kanlarıyla ödemelerini istemiyorum.» (2)

Emekçilerin hayatına gereken değeri biçenler zaten her zaman Lenin'in bu tutumunu benimserler ve izlerler, halkların en tabii hakkı olan varolma hakkına karşı yönelen tehditlere karşı mücadele ederler. Küçük burjuvazinin, kendi bilincini herşeyin üstüne çıkaran sorumsuzluğu ve militarizmin savaştan umduğu çıkarlar dışında herkes, barışa elde edilebilir bir gerçeklik olarak bakıyor.

Lenin, insanlığın bir savaş belâsından korunması için burjuva kampın pasifist kanadıyla işbirliği yapmayı bunun için savunuyordu. 1922'de, Cenevre Konferansına katılan Sovyet heyetinin elindeki pusulayı Lenin çizmişti: **«Merkez Komitesi, delegasyonu, pasifist bir programı ayrıntılarıyla hazırlamakla görevlendirir ve uluslararası burjuvazinin pasifist kanadı ile tamamıyla burjuva, saldırgan burjuva, gerici burjuva kanadı arasında mümkün en geniş ayrılığa neden olacak ölçüde bunu uygulamaya çalışmak genel yönergesini verir.»** (3) Bu görüş, barışın güçlendirilmesi için burjuva kanatta varolan barış eğilimlerini (pasifistler) kendi yanına çekmeye büyük önem veren Leninci barış politikasıdır.

Lenin, sosyalistlerin önüne koyduğu barış görevleriyle, sadece kendi döneminin emekçi çıkarlarını yorumlamıyordu. O, barış konusunda gelecek dönemlerin ve bu arada günümüzün de barış görevlerine işaret ediyordu: **«Milyonlarca insanın kitlesel imhasına yönelik, büyük teknolojik yeniliklerin kullanılacağı bir dünya savaşı, yalnızca büyük bir cinayet olmakla kalmayıp insanlığın temellerini yıkabilir.»** 1918 yılında bu sözler, 1979'a kadar uzanan bir tarihi kesitte, barışın insanlık için, giderek artan bir önem taşıyacağına dikkat çekmektedir.

Öte yandan, Lenin'in barışa yüklediği önem, sadece bir özlemi değil, aynı zamanda elde edilebilir olanı vurgulamaktadır. Emperyalizmin savaşçı niteliğini gözardı etmeksizin, çağımızın öteki toplumsal dinamiklerine bakarak barışın kazanılabilecek bir mevzi olduğunu Lenin görüyordu. Diyordu ki: **«... artık kapitalist güçlerle yanyana varolmamızı mümkün kılacak koşulları elde etmiş durumdayız. Şimdi onlar bizimle ticarî ilişkilere girmek zorunda kalmışlardır.»** (4) Lenin bunu belirtirken, barışın, sosyalistler için, niyet edilmekle kazanılacak bir mevzi olmadığını, bunun için uzun ve çetin mücadeleler verilmesi gerektiğini de eklemektedir. Bu konuda Lenin şunları belirtir: **«Barışın kolaylıkla elde edilebileceğini ve biz barıştan sözeder etmez burjuvazinin onu bize bir tepsi içinde sunacağını sanmak çok bön bir şeydir.»**

O halde, Lenin'in fikirlerine bağlılık günümüzde, barış davasına bağlılıkla ve onun başarısı için mücadele etmekle eş anlamlıdır. Elde edilebilir olanı emperyalizmin avuçlarına bırakmamak, barış güçlerinin başlıca amacıdır. Barışın elde edilemiyeceğini sanmak, onun kolay kazanılır olduğunu ummak gibi bir «bön» lüktür.

Lenin'in barış sorununa bakışı, sadece teorik doğrulardan ibaret kalmamıştır. **«çağımızın esas hareket ettirici gücü barış sorunudur.»** şeklindeki görüşleri, Lenin'in ölümünden sonra da doğruluğu pek çok kez kanıtlanmış görüşlerdir. Üçüncü Enternasyonal, dünyanın savaş bulutları altına girdiği günlerin görevlerini saptarken Lenin'in fikirlerinden yola çıkıyordu, barışı korumanın stratejik ve taktiklerini, hep bu Leninist ilkeye göre tesbit ediyordu. 1939'ların «Anti - Hitler» koalisyonu, hem dünya antifaşist güçlerinin birleşik cephesini, hem de dünya barış güçleri cephesini ifade ediyordu. Bugün barıştan yana olan insanlık, bu cephenin çok daha ileri ve homojen örgütlenmesini gerçekleştirmiş, Dünya Barış Konseyi'nin önderliğinde barışı geri döndürülemez aşamalara ulaştırmıştır.

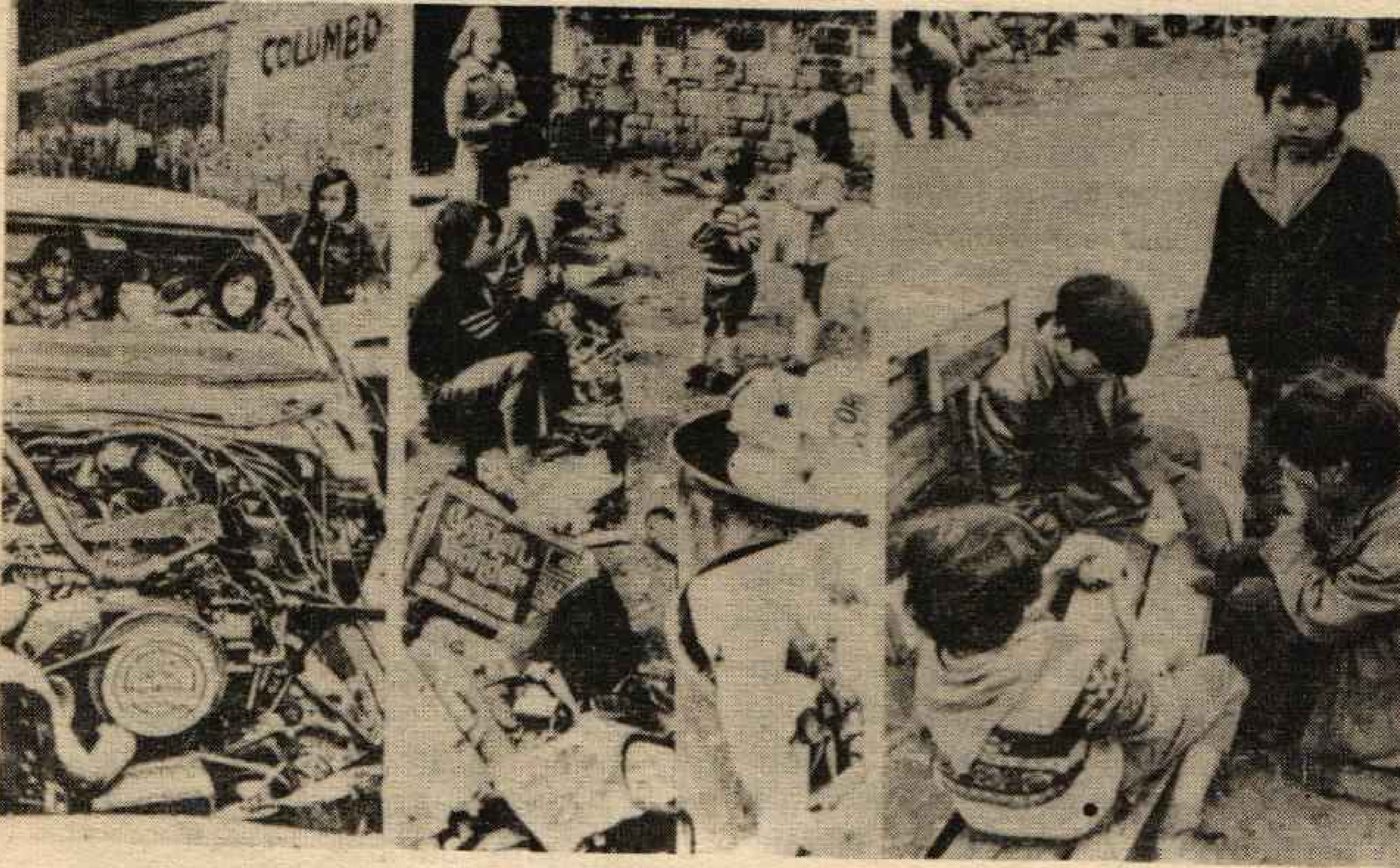
Lenin'in barış konusundaki bu açık düşünceleri karşısında onun «sağlı - sollu» düşmanları ve tahrifatçıları, Lenin'in sözünü ettiği barışın, sosyalizmin dünyaya getireceği kaçınılmaz barış olduğunu ileri sürerler, onun, barışı kazanmaktan sözederken, sosyalizmi kazanmaktan sözettiği savına yaslanırlar. Bu, barış inancından korkanların işine yarayan ve barış kavramının somut içeriğini anlayamayan «sol» bönlüğün bir yanılgısıdır.

Çünkü, Lenin'de barış kavramı, bir özlemi değil, bir görevi dile getirir. Sosyalizmin insanlığa kazandıracağı nimetlerden biri olan «barış» başka şeydir, sosyalizm güçlerinin sağladığı olanaklarla, uğruna mücadele verilen barış başka şeydir. Birincisi bugün, sadece işçi sınıfının ve emekçi sınıfların, sınıfsız toplum özlemlerinin bir yanına işaret ederken ikincisi, militarizme karşı bütün insanlığın somut ve yakın hedeflerini ifade etmektedir. Üstelik barış kavramının bu ikinci ve gerçekçi yorumlanışı, sosyalizmin güçlendirilmesi, yeryüzünde egemen kılınması ve nihai barış amacının gerçekleşmesi için mücadele etmeyi öngörmekte, barışı özleyenlerin barışçıl tutumunu somutlamaktadır.

Barış için mücadele, Lenin'in bıraktığı yerden başlayıp gelişti ama onun bıraktığı yerde kalmadı. Barış sorunu, kendi olanaklarını ve araçlarını geliştirerek, hedeflerini ve sınıf bileşenlerini zenginleştirmek bugüne kadar uzanıp geldi. Barış mücadelesi bugün eskisinden çok daha örgütlü, çok daha güçlü olarak veriliyor. II. Dünya Savaşının tahribat ve yıkımlarından insanlığın kurtarılması başarılamadı, soğuk savaş döneminin yaşanması engellenemedi, barış «ustura ağzından» kurtarılıp kalıcı hale ulaştırılamadı, gerçek bir silâhsızlanma sağlanamadı ama bugün, bunların mutlaka elde edilebileceğini gösteren güvenceler yaratıldı ve bunların tümü, bütün insanlık için, özlem olmaktan çıkıp yakın amaçlara dönüştü.

Doğumunun 109. yılında Lenin'in bir yorumu da budur.

(1): Lenin - Bütün eserleri C. 13 - S. 23
(2): Lenin - Polonya Üzerine - Seradsky - S. 29
(3): K. İvanov - Lenincilik ve Sovyetler Birliği Dış Politikası - Konuk yay. S. 202
(4): Lenin - Bütün Eserleri C. 31, S. 412

NEW - YORK LONDRA ROMA

ÇALINAN ÇOCUKLUK

Uluslararası Çocuk Yılı'nın amblemi kollarını uzatan bir çocuğa doğru eğilen bir yetişkini simgeliyor.

Kasım 1959'da Birleşmiş Milletler Genel Kurulu oybirliğiyle Çocuk Hakları Bildirisi'ni kabul etmişti. Birleşmiş Milletler, insanlığın çocuklara en iyi olanakların sağlanmasıyla görevli olduğunu, ve çocuklara ırk, renk, cinsiyet, din ve uyruk gözetmeksizin eşit medeni haklar tanınmasını istiyordu.

Bildiriye göre, çocuklar özellikle korunmalı, sağlıklı ve normal bir şekilde özgür bir ortamda, onurlu olarak büyüme olanağına kavuşmalı ve yeterli beslenme, konut ve tıbbî imkân hakkını elde etmeliydiler.

Bunlar bütün dünyadaki çocuklar için geçerlidir. Ancak çocuklar sadece sosyalist ülkelerde mutlu bir yaşam için gerekli koşullara kavuşmuş ve her türlü bakım ve şefkatle çevrelenmişlerdir. Sosyalizmin inşasını amaç olarak kabul eden yeni gelişen hür ülkelerde çocukların durumu dikkatle ele alınmaktadır. Oysa kapitalist toplumda durum bambaşkadır : Büyümekte olan imtiyazsız kuşaklara kapitalizmin sunduğu tek şey vardır. Sömürü, şiddet ve yoksulluk.

Birleşmiş Milletler Bildirisi'ne göre her çocuk, yeteneklerini geliştirebilmek için eşit olanaklar ilkesine dayanan, bedava eğitim hakkına sahiptir. Zulme ve sömürüye karşı korunacaklardır. İşte bu konuda kapitalist ülkelerin küçük yurttaşlarına büyük bir borçları vardır.

NEW TİMES Sayı : 11, Mart 1979

KAPİTALİST ÜLKELERDE ÇOCUKLAR

ABD

Aç Çocuklar

«Amerika'da olmak iyi, çünkü en iyi yiyecekler bizim.»

Chris Wichterman
5 yaşında

G. Victorov

O zengin Amerika'da bugün dilenen çocuklara rastlamak olağandır. Gelen geçenler için çözüm kolay : Küçük dilenciye bir on sent verir, olayı unutup gidersin.

Bu Amerikalı bebeğin sevgili ana - babası şimdiden onu Klu Klux Klan kılığına alıştırıyorlar!

Ama yoksullara yardım için biraz daha eli açık olabilirsiniz. Geçen Aralık ayında ABD News and World Report (ABD ve Dünya Haberleri) dergisinde aynı sayfada yanyana iki ilân yayınlandı. Biri şöyleydi : «Cross marka gümüş tükenmez kalemleri, kurşun ve keçe kalemleri dünyadaki bütün iyi mağazalarda beyler ve hanımlara, 17.50 dolar ve yukarısı.» Children Inc. (Çocuklar Şti.) tarafından verilen diğer ilân ise şöyle : «Marta her gece aç yatıyor... «evlât edinme» porgramımız kanalıyla aç bir çocuğa gıda, giyecek, ilâç ve eğitim yardımı yapabilirsiniz. Hepsi ayda 15 dolar.»

Cross marka kalemler dünyanın her yanındaki iyi mağazalarda. Aç Martalar da dünyanın her yanında, Asya'da, Lâtin Amerika'da, Afrika ve Orta Doğu'da. Bir yıllık ödeme yapamıyorsanız hiç olmazsa aylık verin. Bunu da yapamazsanız, herhangi bir şey gönderin. Eğer isterseniz Children Inc..., size «evlât edindiğiniz» çocuğun ismini, biyografisini ve fotoğrafını gönderir.

Eğer Allah bilir, neredeki bir ülkeye para göndermek istemiyorsanız, Amerika'daki, dünyanın bir numaralı kapitalist ülkesindeki Marta'ya gönderin.

Bu zengin ülkede kesin olarak kaç aç çocuk olduğunu kimseler bilmiyor, ama yardım dernekleri durmaksızın halkı çocuklara yardıma ve onları kurtarmaya çağırıyor. Children.Inc. ayda 15 dolara bir çocuğu açlıktan kurtarmaya hazır. Çocukları Kurtarın adındaki bir diğer örgüt 16 dolar istiyor. Halkın yardımseverliğine çağırı yapan dernek çocukların yetersiz gıda aldığı bölgeleri ve açlıkla çarpışan ulusan azınlıkları sıralıyor :

Apalaş dağları...
Çikanos...
Yerliler...
İç bölgelerdeki kentler...
Güneydeki kırlık bölgeler...

Çocuklar, anaları babaları nasıl çalışılacağını bilmedikleri için değil, iş bulamadıkları için aç kalıyorlar. ~~Bu~~ çocuklar küçük yaşta çalışmaya başlıyor ama emeklerinin karşılığı olarak birkaç kuruştan fazla kazanamıyorlar. Onlara kim yardım edecek? Yetkililer mi? Yok canım.

«Annenize Noel'de birşey almak isteriz. Hatırlayabildiğimiz sürece bizi mutlu etmek için çabaladı. Bize devlet yardım ediyor, annemizin bize hediye ve elbise alacak parası yok. Noel gelince sevinemiyoruz. Eğer bize birşeyler gönderebilirseniz, meselâ bir yiyecek sepeti, memnun oluruz. Elbiseler çok pahalı olduğu için yeni şeylere hiç bakmıyoruz. Annemiz üç dört yıldır hasta, hâlâ da doktora gidiyor. Teşekkür ederiz. Dave, Lisa, Teresa.» New - York kentinin Queens bölgesinde oturuyorlar. Queens bölgesine okullar ve yuvalar için verilen 1.1 milyon dolar yardım geçen yıl verilmedi. Hayır, yetkililer yardım etmiyor.

Uluslararası çocuk yılında, ABD yönetimi askeri bütçeyi arttırmak için çocuklara yardım programını kısıtlıyor. Kimbilir, belki de sosyal programlardaki bazı maddeler Cross marka kalemlerle çiziliyordur.

DOĞUMUNUN 109. YILINDA

LENİN ve Edebiyat

Seyit Nezir

İşçi sınıfının kültür ve sanat politikasının ilkelerini belirlemede Lenin'in görüşleri, özlü ama engin bir kaynak oluşturur. Bu gerçek, kimilerince sürekli görmezden gelinir ve Lenin'de edebiyat üzerine görülen bazı belirlemelerin, edebiyatı yönlendirme amacını içermediği söylenir. Gerçekten Lenin'in sanat - edebiyat konusundaki görüş ve önerileri, ilk bakışta, rastlantılı ve âcil sorunlar nedeniyle söylenmiş izlenimini verir, genellemeye açık olmadığı kanısını uyandırır. Oysa sıkı belirlendiğinde, değişik zamanlarda, değişik sanatçılar ve sanat ürünleri için yazdıkları, söyledikleri arasında tutarlı bir iç bağıntı vardır ve bunlar, hayranlık uyandıracak ölçüde bir bütünlük taşır. Nitekim konuyla ilgili değerlendirmelerin genelde aynı doğrularda buluşması bunun açık bir kanıtıdır.

Gerçekte onun kültür ve sanat konularında son derece duyarlı olduğunu, Rus devrimci demokratik kültürü üzerine, bu kültürün yaratıcıları üzerine titizlikle eğilmesinden de çıkarmak mümkündür. Devrim sonrasında, devrimin sanat sorunları karşısındaki tavrını konuşurken Clara Zetkin'e söylediği şu sözler, konuya verdiği önemi vurgulaması açısından ilginç ve toparlayıcıdır: **«Sanat halkın malıdır. Sanat büyük emekçi kitleleri içinde iyice derinlere kök salmalı. Bu kitleler tarafından anlaşılmalı, sevilmeli. Bu kitlelerin duygularını, düşüncesini ve iradesini birleştirmeli, bunları üstün bir seviyeye çıkarmalı. Bu kitleler içindeki sanatçıları kamçılamalı, geliştirmeli.»** Kitlelerin bilinç düzeyini olgunlaştırmada sanatın eğitici ve yükseltici gücünü bilen bir önderin, sanat - edebiyat üzerine söylediklerini «iş olsundan yapılmış değinmeler» olarak görmek, sanat ve kitleler açısından son derece yanıltıcıdır.

Bu, Lenin'in toplumsal olayları açıklarken, sık sık Rus klâsik edebiyatının tiplerine başvurmasında da görülür. O, gerçekliği daha derinliğine ve somut biçimde göstermek için edebiyatın klâsikleşmiş tiplerini, siyasî yazılarında yeri geldikçe kullanır. Başka deyişle, onun edebiyata dair belirlemeleri, faydacı değinmeler değil, edebiyatın toplumsal bilinci oluşturmadaki işlevini görmüş olmanın getirdiği ilkeler bütünlüğüdür.

Tolstoy'u değerlendirirken, sanatın ilerletici, uyandırıcı gücünü vurgulaması, toplumsal etkilerini çarpıcı bir anlatımla dile getirmesi, edebiyatı insan bilinci için vazgeçilmez bir unsur olarak gördüğünün bir başka kanıtıdır: **«Toprak köleliğini tutanlarca ezilen ülkelerden birinde devrime hazırlanma dönemi, Tolstoy'un dahice tasviri sayesinde, bütün insanlığın gelişmesinde ileri doğru atılmış bir adım olarak göründü.»** Daha sonra, edebiyatın görev ve gücüne ilişkin bu belirleme, daha yoğun ve zengin bir anlam kazanıyor: **«Leon Tolstoy'un sanat eserlerini incelemekle Rus işçi sınıfı nasıl kendi düşmanlarını daha iyi tanımasını öğreniyorsa, bütün Rus halkı da kendi kurtuluş işini sonuna kadar götürmesine engel olan kendi zaafının neden ileri geldiğini öğrenecektir. İleri gidebilmek için, bunu anlamak lâzımdır.»** Lenin'in bu sözleri, «Lenin'den edebiyat için öğrenecek şeyleri olmadığını» söyleyenler kadar, «edebiyatın bilimsel kitaplardan aralık buldukça çerez olarak okunacak bir şey olduğunu» öne sürenlere de haddini bildiriyor.

Ama bu nasıl bir edebiyattır? Gerçeği anlatan, eninde sonunda devrimci bir sonuç yaratacak olan gerçeği «güzellemeye kaçmadan, idealize etmeden» anlatan edebiyattır: **«Dosdoğru ve yalın gerçekten biz daha çok yararlanırız, çünkü bu gerçek katı da olsa, herkes tarafından duyulacağına ve sınıf bilincinde olan her işçinin, her emekçi köylünün bundan gerekli doğru sonucu çıkaracağına inanıyoruz.»** Nitekim, Gorki'nin edebi değerini vurgularken: **«Gorki işçi sanatçı konusunda yetkili bir kişidir, bir şöhrettir, buna hiç bir şekilde itiraz edilemez»** diyen Lenin, 1905 devrimi sonrasında çıkmış olan Ana'yı «Tam bugünün kitabı!» olarak niteliyor, ama aydınların idealize edilmiş olmasını da eleştiriyordu. Nitekim Rus demokratik edebiyat geleneğini büyük bir miras olarak ele alması, genç yazarların bu gerçekçi geleneği sürdürmelerinden yana olması, onun nasıl bir edebiyattan yana olduğunun ipuçlarını vermektedir: Gerçeği, sürekli bir akış içindeki gerçeği yansıtan edebiyat!

Lenin'in edebi ve kültürel miras konusunda söyledikleri de genellikle eksik ya da ters anlaşılır. Kimileri, onun bu konuda getirdiği ilkeleri görmezden gelir. Sosyalist gerçekçiliğin eleştirel gerçekçi tavırla hiçbir benzerliğinin olamayacağını savunurlar. Kimileri de gerçekçiliğin eski biçimlerine sonuna kadar bağlı kalmak gereğini öne sürerler. Oysa Lenin gayet açık söylüyor: **«İnsanlığın elde ettiği bütün zenginlikler hakkında bilgilerle hafızasını zenginleştirmiş kimse ancak kendisine ben sosyalistim diyebilir.»** Öyleyse sözkonusu olan, insanlığın bütün kültür zenginliğini özümlemek ve onu işçi sınıfının malı yapmaktır. Ancak, bu demek değildir ki, geçmişe dair herşey iyidir, doğrudur ve sosyalist gerçekçilik onu olduğu gibi üstlenecektir. **«Mirası korumak, hiç bir zaman kendini bu mirasla sınırlamak anlamına gelmez»** diyor Lenin Tam tersine, Marksizm, **«İnsan düşüncesinin ve uygarlığının iki bin yıllık gelişmesinde ortaya çıkan her değeri benimsemiş ve yeniden biçimlendirmiştir. Sadece bu esasa göre ve bu yönde yürütülecek eylem (...) gerçek bir proleter kültür gelişmesi olarak ortaya atılabilir.»** Şimdi Lenin'in böyle bir bütünlük içinde ve olağanüstü bir yetkinlikle tanımladığı bir ilkeyi, diyalektik bütünlüğünden parçalayarak, bir yönüyle ele almak, eğer kasıtlı değilse, onu çarpıtmanın da ötesinde hiç anlamamaya varan bir dar kafalılıktır. **«Yeni bir sanat, muhtevasına uygun şekli de yaratacak gerçek büyük, yeni bir sanat, sosyalist bir sanat»** gerçekleştirmenin gereğine inanan Lenin, öte yandan Tolstoy'u da gerici burjuvaziye bırakmamak için Tolstoy üzerine sayfalar dolusu yazacaktır. Onu burjuvazinin ellerinden koparararak devrimin bağrına basması, bu yönden son derece anlamlıdır. Gerçekçi edebiyat konusundaki belirlemelerinin Marks ve Engels'in söyledikleriyle örtüşmesi, getirdiği ilkelerin sağlamlığının ve Marksizmin edebiyata bakışında, kesin ölçütlere sahip olduğunun kanıtlarından biri ve en önemlisidir. Engels'in Balzac ve Shakespeare için söylediklerini, Lenin'in Tolstoy için söyledikleriyle yanyana koyduğumuzda, aynı diyalektik yöntemin şaşırtıcı bir benzerlikle uygulanışına tanık olmamız bu nedenledir.

Lenin, edebiyatın işçi sınıfı mücadelesinde etkin bir görev yapması için yazarların **«burjuvazinin kölesi olmaktan kendilerini kurtarmalarını ve sonuna kadar inkılâpçı olan sınıfın hareketi ile kaynaşmalarını»** zorunlu görüyordu. Böyle bir bütünleşme, yazara gerçekliği daha doğru ve yetkin bir tarzda kavrama olanağı sağlayacaktı. Bu, edebiyatın, amacı olduğu özne tarafından, yani kitleler açısından denetlenmesi demekti. Elbette bu olay, yazarın işçilere özgü bir edebiyata yönelmesiyle gerçekleşemezdi. Yazar, herkes için ve işçi sınıfı öncülüğünde kurtulacak olan bütün insanlık için yazmalıydı. Ama o, sınıfı bir toplumda yaşıyor ve her insan gibi bu yapının ürettiği alışkanlıklar ve yanılsamalarla ister istemez kuşatılıyordu. Onun bilinci, bu olumsuzluklara karşı herhangi bir bilinçli işçinin, herhangi bir Marksistin bilincinden daha bağışık, daha direşken değildi. Gerçi o, olaylara ve onların derinlerinde gizlenmiş olan ve estetik bir sezgiyle kavranabilen ilişkilere daha duyarlı, daha bir incelikle yaklaşıyor. Gerçekliğin rahmindeki belirleyici çelişkileri ve yeni olanı ustalıkla yakalayabiliyor. Dahası, devrimci bir dünya görüşü edinmeksizin de, gerçeği, kendi dışında bağımsızca geliştirmesini sürdüren gerçeği yansıtmayı başarıyor. Ama görevinin daha tam, daha ileri, kalıcı, sağlam boyutlarda üstesinden gelmeyi istiyorsa, devrimci sınıfın kollektif bilinci ve eylemiyle bütünleşmek, dönüştürücü yeteneğini böylesi bir bileşim evardırmak zorundadır.

Nasıl olacak bu? Kendisi işçi olan, işçilerle sıkı bağlar içinde olan bir yazar bu özelliği taşımıyor mu? **Bu bağlar kendiliğindenci bir süreci aşmıyorsa**, hayır diyor Lenin. Bir kez yazar, dünyayı sosyalist anlamda dönüştürme görevini olabildiği kadar eksiksiz yapmak amacındaysa, bilincinin burjuvaziden özgür kalmasını sağlamalıdır. Bu hem, yaratıcı yeteneğinin yasal ve ekonomik baskılara karşı güvence içinde olması; hem de, bilincinin burjuva şartlandırma ve yanılsamalarının baskısından kurtulması anlamında gereklidir. Öte yandan, yazara yönelecek eleştiri de sanatın görevi açısından aynı sorumluluğu duyacak ve buna yetecek düzeyde olmalıdır. Öyleyse bu, kendiliğinden bağlarla yetinilerek üstesinden gelinecek bir iş değildir. Bu önemli, yazarın yeteneğine engin bir güç katacak olan bağ, süreklilik, yetkinlik taşımalıdır. Böyle bir olanağa ise, işçi sınıfının en ileri, en yüksek örgütü olarak onun Parti'si sahiptir, bu süreklilik ve yetkinlikle donanmış tek güç odur. İşte bunun için, amacı işçi sınıfı, amacı insanın bütün zincirlerden boşandırılması olan yazar, Parti'li olmak zorundadır diyor Lenin. **«Bunu, sınıflarüstü bir edebiyat ve sanat elde etmek için değil (çünkü bu ancak sınıfsız bir sosyalist toplumda olasıdır), özgür olduğu iddia edilen, gerçekteyse burjuvaziye bağımlı olan bir edebiyatın karşısına, gerçekten özgür ve işçi sınıfına açıkça bağlı bir edebiyat** çıkarmak için yapıyoruz.» Özgürlük ve bağımlılık... İlk bakışta çelişkili gibi görünüyor bu. Ama özgürlüğün zorunlulukla kaçınılmaz biçimde ilişkili olduğu yönündeki bilimsel tespit, gerçekte bu iki olgunun diyalektik bir bütünü getirdiğini, olmazsa olmaz şartıyla bilince çıkarıyor. Özgürlük, zorunluluğu, onun yasalarıyla aşma eylemi olduğuna göre, yazar, yeteneğini, Parti'nin süreklilik ve yetkinliğiyle donattığı boyutlarda özgürleştirecektir ancak.

Lenin'in sosyalist gerçekçilik için getirdiği ilkeler, bunlar işte. Anlaşılmaz değil, hele çelişkili hiç değil. Yeter ki yazarın işçi sınıfına ve sosyalist gerçekçi edebiyata gönlü olsun!

Yirminci Yüzyılın Devrim Şairi

MAYAKOVSKİ

Yirminci yüzyıl şiirini kim başlatır sorusuna hiç kuşkusuz verilecek cevap, Mayakovski'dir. Onun şiirindeki çarpıntılı dünya, çağın çelişkiler yumağının uçlarını tek tek verir. En bireyci şiirdeki yıkıcı karamsarlıktan, en devrimci şiirdeki yaratıcı ve güvenli aydınlığa kadar, çağdaş şiirin çarpıcı öğelerini, onun dizelerinde, yüreğe inen çekiç sesleriyle duymak mümkündür.

O, daha şiirinin ilk yıllarında, insanları «kanlı bir yürek parçasıyla tedirgin etmenin» peşindedir. Burjuva aydınları sarsmak, klâsik değerleri yerle bir ederek dünyayı yeniden kurmak için amansız bir savaşa girişmiştir. «Dünyayı bozguna uğratarak» yürümektedir. Kendini «tersyüz etmiş», yeniden yaratmış bir şair olarak, çağının çalkantılar içinde kıvranan, ama değişime ayak direyen küçük burjuvalarını, tutkulu ve gözüpek bir çağrıyla, yenilenmeye kışkırtır. İnsan, «benimle göklere çıkarılacaktır yeniden» diyerek, kapitalizmin batağa soktuğu insanı, tepeden tırnağa yıkamanın gereğini haykırır. Sonra, kendisine kadar gelen bütün tarihi «nihil» e eşitleyerek, dünyayı kurtarmanın, onu bugüne kadarki çirkefliğinden temizlemeye başarılacak bir iş olduğunu, «Nuh tufanı» nı andıran

KÖY ENSTİTÜLÜ YAZARLAR VE KÖY EDEBİYATI

Türk edebiyatına köy enstitüleri kesitinden yaklaşanlar, ister istemez kendilerini bir tartışmanın içinde buldular. Köy enstitülerinin toplumsal kültür hayatındaki izleri, eğer bu konudaki tartışmaların boyutu kadar geniş değilse bu, demokratik kültür öğelerinin, burjuva demokrat kültürün karşısına emekçi muhteva ile çıkamamasının, kendisini alternatif olarak sunmakta gecikmesinin sonucudur. Bu nedenle köy enstitülerinin özellikle Türk edebiyatı üzerindeki etkilerinden sözedilmiş, enstitüler üzerinde tartışmalar çok önceden bittiği halde, köy enstitülü yazarlar sorunu üzerine tartışma yakın zamanlara dek sürdürülmüştür.

Köy enstitülerinin Türk edebiyatına etkisi, yapay olarak ele alındığında, bu enstitülerden yetişen yazarlar kültürel evrimin tamamlayıcı bir detayı olmaktan çok, haksız bir değerlendirmeyle dönemeç veya aşama olarak görülmüş ve gösterilmiştir. Değerlendirme eğer işçi sınıfı adına (!) yapılıyorsa, köy enstitülü yazarlar demokratik kültürümüzün bir kusuru, sanatımızın erdemi (!) açısından bakıldığında ise «ulusal kültürümüz» ün durak noktası olarak sunulmak istenmiştir.

Bu iki farklı değerlendirme temelde aynı yanılgıdan kaynaklanıyor. Kültür sorununa, öteki toplumsal ilişkilerden farksız olarak, kendi toplumsal konumundan yaklaşma alışkanlığıdır bu temel. Etkileme ya da biçimlendirme açısından haklı olabilecek olan bu tutum, sıra değerlendirmeye geldiğinde yanlış sonuçlara götürmektedir. Ama görülmüştür ki, bu tutum, ne köy enstitülü yazarlar kuşağını etkileyile birlikte ortadan kaldırabilmiş, ne de «köy edebiyatı» akımı, yeni kültür dinamiklerinin peşine takılmaktan kendisini kurtarabilmiştir.

O halde, köy enstitülü sanatçıların ya da bu kuşak sanatının edebiyatımızdaki yeri, gerçek boyutuyla tesbit edilmelidir. Bunun önemi, sadece köy enstitülerinin kültür hayatımızdaki etkilerinin yerli yerine konması açısından değil, sanat sorununda doğru bir tutumun benimsenmesi bakımından da anlaşılmalıdır.

«Köy edebiyatı» Türkiye'de esas itibariyle, kapitalizmin gelişmesinin kırsal yaşam üzerindeki etkilerini yansıtan yönüyle karakterize edilebilir. Kapitalizmin köylülük üzerindeki etkileri kaba bir gözlemle bile bakıldığında, sınıfsal ayrışma olarak özetlenebilir. Genel bir yoksullaşma, toprak kavgaları, köyden göç, kan dâvaları gibi pratik sonuçlarıyla köylülüğün hayatında izlenen bu etkiler «köy romanı» yazarlarının değişik açılardan ele alıp inceledikleri başlıca motifleri oluştururlar.

«Köy edebiyatı» yazarları ve bu akımdan enstitülü yazarlar, eserlerinde bu motifleri ele alarak genişliğine işlediler. Köyün yeniye karşı direncini ve uyumunu bir arada gösterebildiler. Hattâ, köylerden şehirlere göçen ve sanayi proletaryasının etrafında dolaşan köylüyü, kentlerde de izlemeye çalıştılar. Ve bu çabalar, kapitalizmin, köylülüğün yaşamına soktuğu ilişkilerin bilince çıkarılmasında değerli bir işlev gördü.

Köy enstitülerinin amacı da esas itibariyle, köye, burjuvazinin istediği biçimi vermek, gelişen kent hayatına eğitilmiş işgücü ka..anmak olduğu için, buralardan yetişen sanatçıların da yüzü köye dönük olmuştur. Bu nedenle köy enstitülü yazarlar genel olarak gerçekliği köy boyutunda, yani, değişimin sınırlı kaldığı, dinamiklerin kısırlığını koruduğu bir çerçevede yansıtabilmişlerdir. Bu, hem onların bakış açılarını daraltan ve hem de burjuva demokrat çerçevede kalmalarına yol açan sonuçlarıyla kendini gösterir. Bu yüzden «köy edebiyatı» enda genişliğine ele alınan çelişkiler bir türlü derinlik kazanamaz.

Böyle olmakla birlikte, köy enstitülü yazarlar çeşitli kültür öğelerini otantik (orijinal) yönleriyle edebiyatın kullanımına hazır hale getirmişler, dilin kullanımında yeni denemelerde bulunmakla kalmamışlar, Türkçenin gizli kalmış pek çok yerel olgularını genel toplumsal kültürümüzün bilinen parçaları haline dönüştürmüşler ve edebiyat dilinin zenginleşip güzelleşmesini sağlamışlardır. Bu, kültürün içine halk muhtevalı «unsurların» katılmasında küçümsenmiyecek bir olaydır. Ve işçi sınıfı adına bu mirası reddetmeye yelteneh kimi sorumsuz ve kendini bilmezlere rağmen, yanlış siyasal sözde tercihleri beslemesine ve popülizmin, köylü dalkavukluğun temellerini güçlendirmesine rağmen, böyledir.

Lenin, proletaryanın, hayatın bütün hücrelerinde, kendisine tarihi olarak eşlik edebilecek unsurları bulup çıkarmasına işaret ederken şunları da belirtiyor : **«Popülist hülyalarının kabuğundan, Marksistler, köylü kitlelerindeki samimi, azimli ve mücadeleci demokratlığın gürbüz ve değerli tohumunu titizlikle çıkarmalıdırlar.»**

Bu bakış açısı, işçi sınıfının bakış açısıdır. İşçi sınıfının mücadelesinin tarihi amaçları, hiç bir zaman kendi sınıfının çıkarlarıyla sınırlı olmamıştır. Hattâ o, işlevi bakımından kendi sınıf çıkarlarına karşı da mücadele etmek zorunda kalan biricik tarihi sınıftır. Bu nedenle işçi sınıfının kültüre bakışı sınıf bencilliğinden uzak bulunmalıdır. Kendi varlık koşullarını korumak için bile diretmeyen işçi sınıfından, köylülüğün kültürel değerlerini inkâr etmesini beklemeye kimsenin hakkı olamaz.

Kaldı ki, insanlığın fikri üretiminin, maddi üretimden ayrılan bazı özellikleri bulunmaktadır. Maddi üretim alanındaki sınıf savaşları ayrı biçimiyle diğerinde yoktur. Tersine, tarihi olarak birbirini besleyip büyüten, çürüse, eskiyip yok olsa bile yeniye gebe olan toprağa karıştığı için varolmaya devam eden sınıf kültürü, belli bir zaman kesitinden bakıldığında sınıfsal niteliğini korumasına rağmen, topyekûn tarihi gelişme açısından bakıldığında, tek bir ağacın, insanlığın kültür hazinesinin, hastalıklı ya da sağlıklı, kısır ya da doğurgan unsurları ve tomurcukları olarak görünürler.

Sosyalist edebiyatın görevi buradan çıkar. Köy edebiyatını ne mutlaklaştırmak, ne de inkâr etmek. Tersine onu, kendi serpilip gelişmesinin nedenlerinden ve araçlarından biri olarak görüp değerlendirmek.

Irkçı ve Militarist Amerikan Filmine Oscar Verildi

Geçtiğimiz hafta 1979 yılı Oscar sinema ödülleri verildi. Jüri, en iyi kadın oyuncu ödülünü, ilerici sinema oyuncusu Jane Fonda'nın başarılı kompozisyonuna vermek zorunda kalırken, en iyi film ödülünü «Geyik Avcısı» isimli gerici bir filme vermiştir.

Amerikan sinemacıları tarafından bu yıl en iyi film diye tanıtılan «Geyik Avcısı», dünya sosyalist ve ilerici güçlerinin boykot ettiği bir filmdir. Irkçılığı savunmakta, savaş yanlısı ve barış aleyhtarı Pentagon militarizminin propagandasını yapmaktadır.

Bugünkü Amerikan toplumunda Oscar ödülünü alan bir film en büyük reklâm olanağına kavuşmuş demektir. Büyük tekellerin ve onların basın, yayın, televizyon kollarının derin şartlandırmaları altında bulunan Amerikan toplumunda en fazla seyredilen filmler, Oscar ödülü alanlardır.

Oscar ödülünün böylesine gerici, militarist ve ırkçı bir filme verilmesi, bu filmin Amerika'daki ve aynı zamanda diğer kapitalist ülkelerdeki yaygınlığını arttıracaktır.

Oscar ödülünün bu filme verilmesinin, şimdiki Beyaz Saray yönetiminin detanta karşı izlediği militarist politikayla yakından ilgisi vardır.

En iyi kadın oyuncu ödülünü alan Jane Fonda, en iyi film ödülünün «Geyik Avcısı» na verilmesini protesto etmiş ve sözkonusu filmin ırkçılık güttüğünü, ABD Savunma Bakanlığının görüşlerini yansıttığını söylemiştir.

mısralarla dile getirir.

Kuşkusuz bu yıkıcı başkaldırma ruhu, bir komünistten çok, küçük burjuva anarşistini çağrıştırır. Nitekim o, 1915'da Gorki'yi tanıyıp derinden çarpılıncaya kadar, daha çok anarşistliğe yakındır. Ekim devrimiyle birlikte isyancı özelliği, dünyayı yeniden kurmada işçi sınıfının engin deneyleri ve bilimsel disipliniyle yoğrulur. Dünyaya onun gözleriyle bakma ve hayatı o gözlerle kavrama gereği, ateşli bir coşkuyla bütün bilincini savaştırır. Artık görevi, şiiriyle işçi sınıfının, açlık ve yoksulluklar içinden sosyalist bir geleceğe yönelen hummalı güncel mücadelesinin omuz başında olmaktır. Daha da öte, bilincinin duyarlığı olmaktır. Şairleri lâfazanlıkla suçlayanları eleştirirken, aslında işi gerçekten bu olan kimi hercâilere de devrim karşısındaki görevlerini hatırlatır :

«Bilirim hoşlanmazsınız boş lâftan, kütük yontarsınız kan ter içinde. Fakat bizim işimiz farklı mı sanırsınız bundan : Kütükten kafaları yontarız biz de.»

Mayakovski, devrimin ona verdiği pek çok şeye, en azından bilincinde ve yeteneğindeki yenilenmeye rağmen, hep kendini ve çağını azımsayan bir şair olarak kaldı. Hayatının sonlarına doğru alabildiğine boğuntulu ve çelişkili bir iç dünyaya kapanması bundan. Ama o, yirminci yüzyılın şiirine soluğunda bereket taşıyan bir kasırga olarak katıldı. Şiirleri, işçi sınıfı edebiyatının tükenmez kaynağı olduğu kadar, daralan bireyin dersler çıkaracağı ve kendini ileri atacağı bir esin kaynağı olarak da büyüktürler. Çünkü o, usanmadan kendini anlatan ve başkaları olmayı bilen bir ozandı.

M A R Ş I M I Z

İsyanın ayak sesi, alanları döv!
Yukarı, gururlu başlar dizisi!

Biz, ikinci Nuh tufanıyla
Yeniden yıkayacağız dünyanın tüm kentlerini.

Günlerin öküzü hantal,
Yılların kağnısı ağır,
Tanrımız koşudur bizim
Yüreğimizse davul.

Altınımızdan daha yücesi var mı?
Kurşun vızıltısı mı bizi sindirir?
Çınlayan seslerimizdir o altın;
Silâhımızsa, türkülerimizdir.

Yeşilliklerle örtülsün kırlar
Serilsinler günlerin altına;
Gökkuşağı koşum olsun
Yılların Küheylanına.

Gök pek sıkkın görünmede nedense,
Onsuz dalgalandıralım türkülerimizi.
Hey, Büyük Ayı! söyle de
Oraya yaşarken alsınlar bizi.

Mutluluğu iç! Türkünü söyle!
Bahardır akan damarlarımızda.
Vursun savaş temposunu yürek
Bakır bir trampet olan bağrımızda.

Çeviren : Ataol BEHRAMOĞLU

TÜM İLERİCİ GÜÇLER 1 MAYIS'TA TAKSİM'DE BİRLEŞMELİDİR

Geçen yıllarda olduğu gibi, bu yıl da 1 Mayıs töreninin İstanbul'da ve Taksim'de yüzbinlerce kişinin katıldığı büyük bir mitingle gerçekleştirilmesi işçi sınıfımız başta olmak üzere tüm ilerici güçlerin bu yıl 1 Mayıs'la ilgili en önemli görevi olmalıdır.

Ülkemizde son üç yıl üstüste 1 Mayıs'lar aynı alanda kutlanmıştır. Bu sadece işçilerin, tüm emekçilerin, bütün halk güçlerinin en doğal hakları değil, aynı zamanda **kazanılmış** haklarıdır da.

Şimdi bu hakkın çeşitli yollardan ve anti - demokratik bir biçimde geri alınmasına çalışılmaktadır. Böyle emeller ve niyetler karşısında ödün vermemek ve törenin her yıl yapıldığı gibi aynı yerde yapılmasını ve 1 Mayıs bayramının kutlanmasını sağlamak, hem işçi sınıfının görevidir, hem de tüm demokrasi güçlerinin vazgeçilmez demokratik ödevidir.

1 Mayıs törenini İstanbul'da yapmaktan vazgeçip, Bursa, Kocaeli ya da İzmir'de yapmak, bu kazanılmış haktan geri dönmek olacaktır.

Kendileriyle görüştüğümüz DİSK yöneticileri, böyle bir ihtimalin bulunmadığını, DİSK'in 1 Mayıs'ı İstanbul'da Taksim'de kutlamaya kararlı olduğunu, bazı gazetelerde DİSK tarafından bu yıl 1 Mayıs'ın İstanbul dışındaki bir ilde kutlanacağı yolunda çıkan haberlerin tümüyle asılsız ve hatta kasıtlı nitelik taşıdığını söylemişlerdir.

Nitekim, bu konuda DİSK tarafından İstanbul Valiliğine yazılmış olan ve tam metni basına da dağıtılmış bulunan mektupta da DİSK'in bu yıl da 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak kararında olduğu belirtilmiştir.

Bütün ilerici güçler, çeşitli söylentilerle uğraşmayı bırakıp, 1 Mayıs 1979'un da, önceki yıllarda olduğu gibi, İstanbul'da en etkin, en yaygın, en başarılı ve yığınsal bir şekilde kutlanması için tüm olanaklarını seferber etmelidirler.

Öte yandan, bazı çevrelerin İzmir'de 1 Mayıs mitingi düzenleme hazırlıkları içinde oldukları bilinmektedir. Bu girişim, bazı siyasal grupların işbirliği halinde başlattıkları grupçu bir adımdır. 1 Mayıs'ın özüne, mücadele geleneğine ve birlik ruhuna aykırıdır. Tasvip edilecek yanı yoktur. Aynı zamanda 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanmasından ödün vermek ve geri adım atmaktır.

Bugün 1 Mayıs'ın sorumluluğunu duyan tüm devrimci, ilerici ve diğer demokratik güçlere düşen birinci sorumluluk, 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanmasının önüne çıkarılmak istenen engeller karşısında onlardan ve dolayısıyla sorumluluktan kaçmak değil, tersine bu törenin İstanbul'da yapılmasını sağlamak üzere en geniş bir biçimde kamuoyunu harekete geçirmek, bütün demokratik güçlerin bu konuda işbirliğini, amaç ortaklığını sağlamak ve bu uğurda çabaları yoğunlaştırmaktır. 1 Mayıs'ın temsil ettiği birlik, mücadele ve dayanışmanın dayattığı görev budur.

Ve özellikle bu görevden kaçmak, aynı zamanda grupçuluk, ayrılıkçılık amacına hizmet edecek olumsuz tutumlarla birleşiyorsa, yapılan hata daha da vahim olur.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Merkezi, geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da, 1 Mayıs'a İstanbul'da katılma kararı almıştır.

«DİSK 1 MAYIS'ı Taksim'de Kutlamaya Kararlıdır»

DİSK'in 1 Mayıs 1979'da İstanbul'da yapmayı kararlaştırdığı 1 Mayıs töreni hakkında yaptığı başvuru ile ilgili olarak DİSK ile İstanbul Valiliği arasında yapılan yazışmada, Valiliğin 20 Mart tarihli yazısına cevaben DİSK'in gönderdiği mektubun geniş bir özetini aşağıda bulacaksınız.

«1 Mayıs işçi sınıfının bayramıdır. Bugün işçileri günde 14 - 16 saat değil, 8 saat çalışmak için verdikleri mücadeleyi simgeleyen bir gündür. 1 Mayıs işçi sınıfı yurtseverliği ile işçi sınıfının uluslararası dayanışmasının vurgulandığı bir gündür.

1 Mayıs'lar 1890 yılından bu yana tüm dünyada işçilerin, emekçilerin bayramı olarak kutlanmaktadır. 1 Mayıs'lar Türkiye'de 1909 yılından itibaren çeşitli biçimlerde kutlanmıştır. Bu kutlamalar özellikle 1921 ve 1922 yıllarında gerçek anlamıyla Türkiye'yi işgale kalkışan güçlere ve onların işbirlikçilerine karşı yönelmiştir. 1 Mayıs kutlamaları 1920'lerde ve 1930'larda da çeşitli biçimlerde sürdürülmüştür.

Türkiye işçi sınıfının tek demokratik sınıf ve kitle örgütü olan DİSK, 1976 yılından itibaren 1 Mayıs'ları kitlesel ve anlamına uygun olarak kutlamıştır. 1 Mayıs 1977'de yüzbinlerce emekçinin üzerine ateş açılmış ve 36 yurttaşımız öldürülmüştür.

1 Mayıs 1978 öncesinde ise işçi sınıfına ve emekçilere karşıt güçler 1 Mayıs'ın yeniden kanlı geçeceği, 1 Mayıs'a katılan işçilerin yağma ve talan yapacağı, insanlara kurşun sıkılacağı propagandası yaparak 1 Mayıs'ı kundaklamaya çalışmışlar, ancak bu çabaları boşa çıkmıştır. 1 Mayıs 1978, bir tek kişinin bile burnu kanamadan Taksim alanında kutlanmıştır.

DİSK, 1 Mayıs 1976 ve 1 Mayıs 1977'yi Milliyetçi Cephe iktidarlarının olduğu bir dönemde kutlamıştır. 1 Mayıs 1978'in Taksim alanında kutlanmasına önce izin verilmemiş, ardından bu izin gerekli görülmüş ve DİSK 1 Mayıs 1978'i de Taksim alanında kutlamıştır.

Toplu sözleşme yapmak DİSK'in ne denli temel görevi ise, 1 Mayıs'ı kutlamak da o denli temel bir görevidir.

DİSK, 1 Mayıs 1979'u Taksim alanında kutlamaya kararlıdır. Tüm emekçilere demokratik hak ve özgürlükleri genişletme vaadi ile iktidara gelen bir hükümet, emekçilerin en doğal hakkı haline gelen 1 Mayıs kutlamasını engelleyemez.

1 Mayıs 1979'un Taksim alanında kutlanmasını engellemek ayrıca 1 Mayıs 1977'de Taksim alanında öldürülen 36 yurttaşımızın anısında saygısızlık olacaktır. 1 Mayıs 1977 katliamını onaylamak olacaktır.

İstanbul Valiliğince alınmış olduğu söylenen İstanbul İli sınırları içinde toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılacak alanların yeniden düzenlenmesine ilişkin karar da tarafımıza usulüne uygun bildirilmemiştir. Bu karar ancak ilânından sonra yapılacak başvurular için bir anlam taşır. 1 Mayıs kutlama töreni sıradan bir toplantı olmayıp işçi sınıfı ve emekçi halk açısından çok önemli bir bayramdır. 1 Mayıs bir bayram olarak değerlendirilmeli ve buna uygun işlem yapılmalıdır.

1 Mayıs 1979'un Taksim alanında kutlanması yalnızca işçilerin, emekçilerin değil, tüm demokratların, ilericilerin, yurtseverlerin en temel istemidir.

3 yıldan bu yana anlamına uygun bir biçimde, yığınsal ve görkemli olarak kutlanan 1 Mayıs, 1979 yılında da DİSK'in geleneğine uygun olarak Taksim alanında mutlaka kutlanacaktır.

Bu bakımdan 26.3.1979 tarihli başvurumuzun bu çerçeve içinde değerlendirilmesini ve Taksim alanının 1 Mayıs kutlaması için ayrılmasını dileriz.»

FEHMİ IŞIKLAR
Genel Sekreter

Birlik
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim Yeri: Parmakkapı Tel Sok. 2/4 Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 Aylık: 225 TL., 1 Yıllık 450 TL. yurt dışı iki katıdır. Avrupa Temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen 1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: TEKŞEN OFSET S. B. T.: 16.4.1979